



REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

http://www.vlada.si/

Predsednik Državnega zbora

EVA: 2015-2611-0002

Številka: 00711-5/2016/8

Datum: 31. 3. 2016

REPUBLIKA SLOVENIJA - DRŽAVNI ZBOR	
Prejeto:	01-04-2016
Šifra:	540-01/16-7/1
Povezava:	
EPA:	1137-VII EU:
Sign. zn.:	
Kratika:	

Vlada Republike Slovenije je na 82. redni seji dne 31. 3. 2016 določila besedilo:

- Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialnem varstvu – skrajšani postopek,

ki vam ga pošiljam v obravnavo in sprejem na podlagi 142. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13).

Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru, da predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku, saj gre za manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona. S predlog zakona se uvaja pravna podlaga, s katero se omogoča predhodno testiranje organiziranosti dejavnosti oziroma posamezne socialno varstvene storitve ali programa, katere vsebina je že dorečena. Zagotavlja se zakonska podlaga za črpanje evropskih sredstev za izvedbo pilotnega projekta, katerega namen je razvoj in umestitev v sistem socialnega varstva storitev socialne aktivacije, ki bo pilotno sofinancirana iz evropskih sredstev potrjenega Operativnega programa za evropsko kohezijsko politiko 2014 - 2020, kot posledica predvidene reorganizacije centrov za socialno delo. Zagotavlja se tudi pravna podlaga za razvoj socialnovarstvenih programov, odpravlja pripravnishvo kot obvezen pogoj za pristop k strokovnemu izpitu in skrajšuje obdobje opravljanja pripravnishva, razbremenjuje upravne postopke, določajo posebni pogoji za podelitev statusa društva v javnem interesu na področju socialnega varstva in omogoča podelitev tega statusa tudi drugim pravnim osebam zasebnega prava, ki niso ustanovljene z namenom pridobivanja dobička ter usklajujejo predpisi o inšpekcijskem nadzoru z zakonom, ki ureja inšpekcijski nadzor in inšpekcijo dela.

Vlada Republike Slovenije je na podlagi 45. člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 43/01, 23/02 – popr., 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07, 32/10, 73/10, 95/11, 64/12 in 10/14) in 235. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) določila, da bodo kot njeni predstavniki pri delu Državnega zbora in njegovih delovnih teles sodelovali:

- dr. Anja Kopač Mrak, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Martina Vuk, državna sekretarka, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Peter Pogačar, državni sekretar, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Štefan Lepoša, generalni direktor Direktorata za socialne zadeve, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Marjetka Kovšca, podsekretarka, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,

- Janja Romih, sekretarka, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Marjeta Ferlan – Istinič, sekretarka, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Tomaž Čebulj, sekretar, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Jana Lovšin, sekretarka, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Simona Zagorc, sekretarka, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Davor Dominkuš, sekretar, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Mag. Darko Krašovec
generalni sekretar

Priloga: 1



**PREDLOG
EVA 2015-2611-0002
SKRAJŠANI POSTOPEK**

**ZAKON
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SOCIALNEM VARSTVU**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Zakon o socialnem varstvu je bil sprejet pred več kot dvajsetimi leti. V tem času je bil že večkrat spremenjen in dopolnjen. Predvsem na področju socialnovarstvenih programov je v tem času prišlo do velikega razvoja področja. V Sloveniji že več kot desetletje poteka prenos izvajanja različnih oblik strokovne pomoči na področju socialnega varstva na zasebni sektor. Pretežni del te pomoči opravljajo nevladne organizacije, ki pogosto dajejo pobudo za zagotavljanje določenih storitev, ki jih vlada na podlagi ugotovljenega javnega interesa pogosto tudi sofinancira. Prav področje socialnega varstva je področje, kjer se takšna uspešnost in učinkovitost kaže še v posebni obliki, saj se na ta način oblikujejo zelo kakovostni in uporabnikom bolj prijazni programi. S tem predlogom se zato želi urediti status posameznim vrstam socialnovarstvenih programov in dati ustrezno podlago za njihovo financiranje. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti od leta 1993 preko vsakoletnih javnih razpisov redno sofinancira programe nevladnih organizacij, s čimer zagotavlja večjo profesionalnost, strokovno obravnavo in hkrati zaposlitev velikega števila strokovnjakov. Zato je treba tudi zakonsko opredeliti vrste socialnovarstvenih programov, njihovo trajanje ter predvsem način njihovega financiranja.

Po veljavni zakonodaji lahko socialnovarstvene storitve opravljajo le tisti strokovni delavci, ki imajo končano višjo ali visoko šolo, ki izobražuje za socialno delo in opravljeno pripravništvo ter strokovni izpit iz področja socialnega varstva, ali pa strokovni sodelavci, ki so končali višjo ali visoko šolo psihološke, pedagoške smeri in njenih specialnih disciplin, upravne, pravne, sociološke, zdravstvene smeri - smer delavni terapevt in teološke smeri z ustrezno specializacijo, pri čimer morajo imeti eno leto delovnih izkušenj na področju socialnega varstva, opravljeno pripravništvo in strokovni izpit iz področja socialnega varstva; strokovni delavci v domovih za otroke in v socialno varstvenih zavodih za usposabljanje morajo imeti končano višjo ali visoko šolo, ki izobražuje za socialno delo in opravljeno pripravništvo ter strokovni izpit iz področja socialnega varstva, ali končano višjo ali visoko šolo pedagoške, socialno pedagoške, psihološke ter defektološke smeri in opravljeno pripravništvo ter strokovni izpit. S predlaganimi spremembami Zakona o socialnem varstvu izobrazbenih omejitev trenutno niti ne odpravljamo niti ne dopolnjujemo niti jih ne usklajujemo z ravnimi izobrazbe po novih »bolonjskih« programih oziroma z na novo akreditiranimi študijskimi programi, saj se s predlogom tega zakona uvaja le najbolj nujne spremembe in dopolnitve, potrebne za razvoj sistema socialnega varstva, ki ne zahtevajo veliko časa. Odprava oziroma dopolnitev izobrazbenih omejitev z novimi izobrazbenimi smermi zahteva najprej temeljit strokovni pregled vseh izobrazbenih smeri, ki lahko nudijo strokovno kvalitetne storitve v skladu s socialno varstveno doktrino in ponovno spremembo Zakona o socialnem varstvu oziroma predlog novega zakona. Analiza opravljanja pripravništva v Republiki Sloveniji, ki jo je opravila Vlada Republike Slovenije junija 2015, na področjih, ki se izvajajo predvsem v državni upravi oziroma v javnem sektorju z namenom preverbe možnosti zaposlovanja ter potrebe po opravljanju pripravništev in posebnih strokovnih izpitov, je nakazala potrebo po odpravi obveznega pripravništva na način, kot ga določa veljavni Zakon o socialnem varstvu. Na podlagi pripomb strokovne javnosti, se trenutno predlaga odprava pripravništva kot obveznega pogoja za pristop k strokovnemu izpitu na področju socialnega varstva.

Po veljavni zakonodaji ne obstaja pravna podlaga, s katero se omogoča predhodno testiranje

organiziranosti dejavnosti oziroma posamezne socialno varstvene storitve ali programa ter tako spodbuja razvoj dejavnosti, zasleduje pluralnost in transparentnost ter zagotavlja pogoje za pregledno financiranje in spremljanje pri uvajanju novosti na področju socialnega varstva. Pred začetkom nove organiziranosti oziroma umestitvijo novih ali posodobljenih storitev in programov v sistem socialnega varstva je zato smiselno predhodno preizkusiti oziroma izvesti poskusno izvajanje predlagane novosti. Posodabljanje in poskusno izvajanje socialno varstvene dejavnosti je potrebno tako s strokovnega in vsebinskega vidika, kot tudi zaradi zahteve po finančni vzdržnosti in učinkovitosti ter jasnejšemu definiranju zakonske ureditve novih rešitev.

Spremembe Zakona o socialnem varstvu se predlagajo tudi z namenom odprave določenih nepotrebnih administrativnih ovir, ki postopke le zavlačujejo, hkrati pa ne prispevajo k večji kakovosti dela, varnosti ali transparentnosti postopka.

Zakon o društvih ureja splošne pogoje za pridobitev statusa društva v javnem interesu na različnih področjih, podelitev statusa, vlogo, obveščanje in odvzem statusa. Zakon o društvih določa, da se lahko s posebnim zakonom podrobneje opredeli področje delovanja oziroma dejavnosti, ki so v javnem interesu, in lahko določijo tudi posebni pogoji za pridobitev tega statusa. Po mnenju predlagatelja tega zakona mora društvo, ki želi pridobiti status društva, ki deluje v javnem interesu na področju socialnega varstva, poleg splošnih, z Zakonom o društvih določenih pogojev, izpolnjevati tudi posebne pogoje, zato so določbe Zakona o socialnem varstvu dopolnjene s temi določbami. Namen izpolnjevanja določenih strokovnih pogojev je, da se zagotovi nudenje strokovno kakovostnih storitev v skladu s socialno varstveno doktrino in etičnim kodeksom delavcev na področju socialnega varstva ter da se prepreči nestrokovno poseganje v človekovo zasebno sfero.

Trenutno imajo na podlagi Zakona o društvih možnost pridobiti status delovanja v javnem interesu na področju socialnega varstva (in s tem povezane pravice) ne glede na to, na katerem področju delujejo, samo društva, ne pa tudi ostale pravne osebe zasebnega prava, ki niso ustanovljene z namenom pridobivanja dobička, ki presežek prihodkov nad odhodki uporabljajo izključno za opravljanje, ki ne delujejo samo v interesu svojih članov ali ustanoviteljev, temveč tudi v korist tretjih oseb ter pri tem dosegajo povsem primerljive javno koristne cilje kot društva. Glede na to, da sistem podelitve statusa delovanja v javnem interesu na področju socialnega varstva temelji na javnokoristem delovanju in izkazanih dosežkih, je razlikovanje na podlagi pravno organizacijske oblike nesmiselno. Na podlagi navedenega se predlaga se, da omogoči pridobitev statusa delovanja v javnem interesu na področju socialnega varstva tudi drugim pravnim osebam zasebnega prava, ki niso ustanovljene z namenom pridobivanja dobička in ki presežek prihodkov nad odhodki uporabljajo izključno za opravljanje in razvoj svoje dejavnosti, pri čemer se smiselno uporabljajo določbe o statusu društva v javnem interesu, določene s tem zakonom in zakonom, ki ureja društva.

Z namenom odprave podvajanja zakonskih določb z Zakonom o inšpekciji dela in Zakonom o inšpekcijskem nadzoru se predlaga črtanje oziroma sprememba veljavnega Zakona o socialnem varstvu v delu, ki se nanaša na področje inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem Zakona o socialnem varstvu.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 CILJI IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

Uvaja se pravna podlaga, s katero se omogoča predhodno testiranje organiziranosti dejavnosti oziroma posamezne socialno varstvene storitve ali programa ter tako spodbuja razvoj dejavnosti, zasleduje pluralnost in transparentnost ter zagotavlja pogoje za pregledno financiranje in spremljanje pri uvajanju novosti na področju socialnega varstva.

Predlog zakona zajema tudi spremembe in dopolnitve Zakona o socialnem varstvu, ki so potrebne zaradi razvoja stroke na področju izvajanja socialnovarstvenih programov ter zaradi širitve možnosti pristopa k strokovnemu izpitu na področju socialnega varstva.

Hkrati se skuša s temi spremembami odpraviti tudi določene nepotrebne administrativne ovire, ki zavlačujejo postopke, ne prispevajo pa k večji kakovosti dela, varnosti ali transparentnosti postopka.

Usklajujejo se veljavne določbe o inšpekcijskem nadzorstvu z določbami zakona, ki ureja inšpekcijo dela in njen nadzor ter dopolnjujejo določbe veljavnega zakona z določbami o posebnih pogojih, ki jih mora društvo izpolnjevati za pridobitev statusa društva v javnem interesu na področju socialnega

varstva.

2.1.1 Poskusno izvajanje

Uvaja se pravna podlaga, s katero se omogoča predhodno testiranje organiziranosti dejavnosti oziroma poskusno izvajanje socialno varstvenih storitev. Pred začetkom nove organiziranosti oziroma umestitvijo novih ali posodobljenih storitev in programov v sistem socialnega varstva je namreč smiselno predhodno preizkusiti oziroma izvesti poskusno izvajanje predlagane novosti. Posodabljanje in poskusno izvajanje socialno varstvene dejavnosti je potrebno tako s strokovnega in vsebinskega vidika, kot tudi zaradi zahteve po finančni vzdržnosti in učinkovitosti ter jasnejšemu definiranju zakonske ureditve novih rešitev.

Nova pravna podlaga daje ustrezen pravni okvir za določitev predloga poskusnega izvajanja, načina obravnave ter potrditve predloga, kot tudi glede izvedbe, evalvacije in morebitne prekinitve projekta v okviru poskusnega izvajanja, v kolikor bi prišlo do kršitev.

Predlagana rešitev zasleduje pluralen pristop k možnosti predlaganja projektov, vendar daje ministru, pristojnem za socialno varstvo, dokončno možnost odločanja o predlaganemu projektu.

Podlaga za poskusno izvajanje so usmeritve oziroma cilji zapisani v strateških dokumentih, ki jih sprejme Državni zbor ali Vlada RS. Predlagatelj poizkusnega izvajanja oziroma preverjanja novosti na področju socialnega varstva mora poleg jasno opredeljenih ciljev in usmerjenosti v uporabnika, predlog poizkusnega projekta oblikovati na tudi načelih strokovnosti, preglednosti, preverljivosti in racionalne uporabe javnih sredstev.

Predlaga se je lahko izvajalec poskusnega izvajanja, poleg izvajalcev iz javne mreže, ki jih določi, minister, pristojen za socialno varstvo (centri za socialno delo, domovi za starejše, posebni socialno varstveni zavodi za odrasle, varstveno delovni centri, socialno varstveni zavodi za usposabljanje), tudi ministrstvo, pristojno za socialne zadeve samo, če je to potrebno za izvedbo poskusnega izvajanja.

Predlaga se tudi, da se omogoči dodatno vključitev širokega nabora zunanjih izvajalcev, s čimer želi predlagatelj v največji meri odpreti možnost participacije in sodelovanja pri oblikovanju novih rešitev v okviru socialno varstvene dejavnosti.

Posebej se opredeljuje tudi možnost za dodatne prejemke oseb, ki bodo vključene v poskusno izvajanje. Predlaga, da so osebe lahko upravičene do denarne nagrade ter do kritja stroškov prevoza in prehrane, ki so povezani z vključitvijo v poskusno izvajanje. Po dosedanjih izkušnjah, je namreč v različnih poskusnih projektih prihajalo do problema pokritja stroškov, ki so nastajali na podlagi vključenosti v poskusni program. Zato se predlaga pravna rešitev, s katero se omogoča kritje stroškov, ki niso sistemsko urejeni, vendar nastajajo zaradi vključitve oseb v poskusno izvajanje. Predlaga se, da je upravičenost do omenjenih prejemkov in njihova višina odvisna od trajanja vključitve osebe v projekt poskusnega izvajanja in od vsebine projekta poskusnega izvajanja. Določeno je tudi, da višino prejemkov, njihovo izplačilo podrobneje opredeli minister, pristojen za socialno varstvo, na podlagi potrjenega poskusnega projekta. Z namenom, da se osebam, vključenim v poskusno izvajanje, ki je začasne narave, materialno stanje ne bi poslabšalo, je določeno, da se denarna nagrada ne šteje kot dohodek, ki se upošteva pri uveljavljanju denarne socialne pomoči po zakonu, ki ureja socialno varstvene prejemke. Če se denarna nagrada, izplačana osebam, ki so vključene v poskusno izvajanje, ne šteje kot dohodek, se mora določiti tudi, da se te osebe pri ugotavljanju upravičenosti do denarne socialne pomoči po zakonu, ki ureja socialno varstvene prejemke, ne štejejo kot delovno aktivne osebe. V nasprotnem primeru bi bile omenjene osebe, glede na določbo zakona, ki ureja socialno varstvene prejemke in ki določa, da se kot delovno aktivne osebe štejejo tudi osebe, ki so vključene v psihosocialno rehabilitacijo, katerih cilj je zaposlitev, upravičene do dodatka za delovno aktivnost (po zakonu se lahko dodeli samo nižji dodatek za delovno aktivnost), sama denarna nagrada pa se jim ne bi štela v lastni dohodek. S tem bi bile te osebe, v primerjavi z ostalimi delovno aktivnimi osebami (npr. v primerjavi z zaposlenimi, ki so sicer upravičeni do dodatka za delovno aktivnost, vendar se jim plača šteje kot dohodek pri ugotavljanju upravičenosti do denarne socialne pomoči), v boljšem položaju.

Urejeno je tudi spremljanje, izvajanje in evalviranje poskusnega izvajanja ter določeno, da se mora določiti obdobje poskusnega izvajanja (torej le-to ni časno neomejeno), cilje, ki so merljivi, možnost prekinitve poskusa ter način financiranja poskusa, in sicer iz evropskih skladov, pripadajočega dela slovenske udeležbe proračuna Republike Slovenije, proračunov lokalnih skupnosti oziroma na podlagi finančne udeležbe izvajalca ali uporabnika. Viri financiranja so naštet kot ena izmed možnosti financiranja in torej niso obvezni. Če se bo pokazala potreba po financiranju posameznega pilota s

strani lokalnih skupnosti, je potrebno pridobiti njihovo soglasje, drugače izvedba pilota ne bo mogoča. Določeno je tudi, da mora posamezni predlog poskusnega izvajanja socialno varstvene dejavnosti vsebovati navedbo obdobja poskusnega izvajanja, virov financiranja, način porabe sredstev (kot varovalka, ki preprečuje nenamensko, neupravičeno in neučinkovito rabo sredstev) in ciljev, ki so merljivi ter da mora izvajalec zagotoviti postopke in ukrepe za zavarovanje osebnih podatkov oseb, vključenih v poskusno izvajanje. V pogodbi, sklenjeni s posameznim izvajalcem, izbranim na javnem razpisu, se bo določilo, da mora izvajalec informirati osebo o zbiranju njenih osebnih podatkov na način, kot ga določa 19. člen Zakon o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo) ter zagotoviti zavarovanje osebnih podatkov, tj. organizacijske, tehnične in logično-tehnične postopke in ukrepe, s katerimi se varujejo osebni podatki, preprečuje slučajno ali namerno nepooblaščen uničevanje podatkov, njihova sprememba ali izguba ter nepooblaščen obdelava teh podatkov.

Določeno je tudi, da se uresničevanje ciljev preveri najkasneje po preteku polovice določenega časovnega obdobja poskusnega izvajanja in po njegovem zaključku ter da minister, pristojen za socialno varstvo, prepove nadaljnje izvajanje poskusa, če poskusno izvajanje ne dosega zastavljenih ciljev. S tem so zagotovljene varovalke, ki preprečujejo nenamensko, neupravičeno in neučinkovito rabo finančnih virov.

Predlaga se uvedba centralne zbirke osebnih podatkov, ki jo bo vodilo ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, za potrebe uvajanja, izvajanja, spremljanja, poročanja, preverjanja namenskosti porabljenih sredstev evropske kohezijske politike in evalviranja poskusnega izvajanja socialno varstvene dejavnosti ter za znanstveno raziskovalne in statistične namene.

Predlaga se tudi, da posamezni izvajalci poskusnega izvajanja, tj. izvajalci v javni mreži, določeni s strani ministra, pristojnega za socialno varstvo (centri za socialno delo, domovi za starejše, posebni socialno varstveni zavodi za odrasle, varstveno delovni centri, socialno varstveni zavodi za usposabljanje) in izvajalci, izbrani na podlagi javnega razpisa, zbirajo in obdelujejo, za namene vključitve podatkov v centralno zbirko podatkov ter za namene uvajanja, izvajanja, spremljanja in evalviranja posameznega projekta poskusnega izvajanja, samo tiste osebne podatke, ki so potrebni za doseg namena posameznega projekta poskusnega izvajanja.

Navedeni so osebni podatki, ki jih bo centralna zbirka osebnih podatkov vsebovala ter da se za posamezen projekt poskusnega izvajanja zbirajo samo tisti osebni podatki, ki so potrebni za doseg namena posameznega projekta, namen obdelovanja osebnih podatkov iz centralne zbirke, da se bodo osebni podatki za osebe, vključene v poskusno izvajanje, zbirali samo na podlagi pisnega soglasja osebe oziroma njenega zakonitega zastopnika, in sicer neposredno od osebe oziroma njenega zakonitega zastopnika in od drugih upravljavcev zbirk osebnih podatkov, za katere je oseba oziroma njen zakoniti zastopnik podal pisno soglasje ter rok hrambe osebnih podatkov iz centralne evidence in iz evidenc izvajalcev poskusnega izvajanja. Določen je tudi rok hrambe osebnih podatkov tako za upravljavca centralne zbirke podatkov kot za izvajalce poskusnega izvajanja. Za oba se predlaga rok hrambe pet let. V primeru, če se bo namreč posamezno poskusno izvajanje financiralo iz evropskih skladov, se mora zagotoviti hramba in vpogled v dokumentacijo operacije za namene upravljalnih preverjanj in revizijskih postopkov skladno s 140. členom Uredbe št. 1303/2013/EU in nacionalno zakonodajo. Vsi dokumenti o izdatkih operativnega programa morajo biti na voljo Evropski komisiji in Evropskemu računskemu sodišču, za obdobje treh ali pet let, odvisno od višine skupnih izdatkov operacije. Poleg navedenega je treba spoštovati tudi veljavno nacionalno zakonodajo z različnih področij, ki določa roke hrambe dokumentacije, kot npr. Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih, Zakon o davčnem postopku, Zakon o davku na dodano vrednost, Pravilnik o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost, Slovenske računovodske standarde ipd. Ker lahko posamezni zakon za določene podatke določa drugačen rok hrambe, je določeno, da se za rok hrambe podatkov uporabi ta zakon, in ne rok 5 let.

2.1.2 Socialnovarstveni programi

V sklopu mreže javne službe na področju socialnega varstva se med drugim izvajajo tudi socialnovarstveni programi. Socialnovarstveni programi so namenjeni preprečevanju in reševanju socialnih stisk posameznih ranljivih skupin prebivalstva (in v določenih primerih vzdrževanju

sprejemljivega socialnega stanja posameznikov, pri katerih ne moremo pričakovati rešitve težav) in so dopolnitev socialnovarstvenim storitvam in ukrepom. Za njihovo izvajanje niso predpisani tehnični, kadrovski in vsebinski standardi. Programi se izvajajo na podlagi verifikacije ali smernic, ki so objavljene v javnih razpisih za njihovo (so)financiranje in se oblikujejo tako, da upoštevajo značilnosti in potrebe posamezne ciljne skupine uporabnikov ter izhajajo iz posebnosti okolja in območja, v katerem se izvajajo. Mreže programov se oblikujejo za posamezna področja oziroma posamezne ciljne skupine: preprečevanje nasilja, pomoč žrtvam nasilja in delo s povzročitelji nasilja; področje zasvojenosti; področje duševnega zdravja; pomoč brezdomcem; pomoč otrokom in mladoletnikom, prikrajšanim za primerno družinsko življenje, ter mladoletnikom s težavami v odraščanju; pomoč starejšim osebam, ki potrebujejo podporo v vsakodnevnem življenju; podpora za neodvisno življenje invalidov; psihosocialna pomoč otrokom, odraslim in družinam; socialno vključevanje Romov; preprečevanje in odpravljanje socialnih stisk drugih ranljivih skupin.

Predlog zakona opredeljuje štiri vrste socialnovarstvenih programov, namenjenih preprečevanju in reševanju socialnih stisk posameznih ranljivih skupin prebivalstva, in sicer:

1. Javni socialnovarstveni programi

Določeno je, da so javni socialnovarstveni programi programi, ki so se že najmanj tri leta izvajali kot razvojni programi in so strokovno verificirani po postopku, določenem v splošnem aktu za izvrševanje javnih pooblastil, ki ga sprejme socialna zbornica v soglasju z ministrstvom, pristojnim za socialno varstvo. Predlaga se tudi, da se javni socialnovarstveni programi vključijo v enotni sistem evalviranja doseganja ciljev programa.

2. Razvojni socialnovarstveni programi

Določeno je, da so razvojni socialnovarstveni programi programi, ki se izvajajo krajše časovno obdobje in še ne izpolnjujejo pogojev za pridobitev strokovne verifikacije.

3. Eksperimentalni socialnovarstveni programi

Določeno je, da so eksperimentalni socialnovarstveni programi programi, ki se lahko izvajajo največ tri leta in s katerimi se razvijajo nove metode in oblike in pristopi za preprečevanje in reševanje stisk posameznih ranljivih skupin.

4. Dopolnilni socialnovarstveni programi

Določeno je, da so dopolnilni socialnovarstveni programi programi lokalnega pomena, ki dopolnjujejo javno službo ali ji nudijo alternativo, se pa izvajajo po načelih in metodah dela v socialnovarstveni dejavnosti.

Predlaga se tudi, da morajo izvajalci samo za izvajanje razvojnih in eksperimentalnih socialnovarstvenih programov, ne pa tudi dopolnilnih, saj se ti financirajo s strani občin, pridobiti mnenje socialne zbornice k strokovni ustreznosti omenjenih programov, saj je le tako lahko mogoče zagotoviti primernost vsebine posameznih socialnovarstvenih programov in ustreznost izvajalcev omenjenih socialnovarstvenih programov.

Predlog dopolnitve zakona ureja tudi vsebino javnega razpisa za izbiro in dodelitev sredstev javnim socialnovarstvenim programom in razvojnim socialnovarstvenim programom, ki so pomembni za državo. Predlaga se, da se ta objavi najmanj enkrat letno, pod pogojem, da so v finančnem načrtu ministrstva, pristojnega za socialno varstvo, sredstva zagotovljena. V javnem razpisu se določijo področja in vrste programov, ki se sofinancirajo, način sofinanciranja in pogoji za izvajanje programov. Določeno je, da minister, pristojen za socialno varstvo, izda sklep o izboru javnega socialnovarstvenega programa kot prejemnika sredstev za največ deset let, sklep o izboru eksperimentalnega ali razvojnega programa pa za največ tri leta. Pogodba za izvajanje javnega socialnovarstvenega programa pa se sklene za vsako leto posebej. Predlaga se tudi, da če je bil znesek javnih sredstev v pogodbi o izvajanju socialnovarstvenega programa določen glede na predvidevanje, da sredstva proračuna, namenjena za socialno varstvo, v času veljavnosti pogodbe ne

bodo manjša, kot so bila ob podpisu pogodbe, pa so se kasneje zmanjšala v takšnem obsegu, da programa ni več mogoče izpolniti v dogovorjenem obsegu, se pogodba iz tega razloga v javnem interesu spremeni. Urejeno je tudi, da se pogodba o izvajanju socialnovarstvenega programa lahko spremeni tudi, če ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, predlaga spremembo obsega ali aktivnosti programa ali če tako spremembo predlaga izvajalec in če ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, s tem soglaša, ker je predlagana sprememba v javnem interesu. Dodano je še, da minister, pristojen za socialno varstvo, podrobneje določi področja in vrste socialno varstvenih programov, merila za njihovo sofinanciranje, način njihovega financiranja, strokovno usposobljenost, ustrezno registracijo, ustrezno urejeno dokumentacijo in ustrezen delež finančnih virov izvajalca programa, spremembo obsega in aktivnosti programa ter spremljanje in vrednotenje programov.

2.1.3 Odprava pripravništva kot obvezen pogoj za pristop k strokovnemu izpitu

Po veljavni zakonodaji lahko socialnovarstvene storitve opravljajo le tisti strokovni delavci, ki imajo končano višjo ali visoko šolo, ki izobražuje za socialno delo in opravljeno pripravništvo ter strokovni izpit iz področja socialnega varstva, ali pa strokovni sodelavci, ki so končali višjo ali visoko šolo psihološke, pedagoške smeri in njenih specialnih disciplin, upravne, pravne, sociološke, zdravstvene smeri - smer delavni terapevt in teološke smeri z ustrezno specializacijo, pri čimer morajo imeti eno leto delovnih izkušenj na področju socialnega varstva, opravljeno pripravništvo in strokovni izpit iz področja socialnega varstva; strokovni delavci v domovih za otroke in v socialno varstvenih zavodih za usposabljanje morajo imeti končano višjo ali visoko šolo, ki izobražuje za socialno delo in opravljeno pripravništvo ter strokovni izpit iz področja socialnega varstva, ali končano višjo ali visoko šolo pedagoške, socialno pedagoške, psihološke ter defektološke smeri in opravljeno pripravništvo in strokovni izpit.

Pripravništvo na področju socialnega varstva v Sloveniji se spremlja in izvaja skladno z Zakonom o socialnem varstvu, Kolektivno pogodbo za dejavnost zdravstva in socialnega varstva (Uradni list RS, št. 15/94, 18/94 – ZRPJZ, 57/95, 19/96, 56/98, 76/98, 39/99 – ZMPUPR, 102/00, 62/01, 43/06 – ZKoliP, 60/08, 75/08, 107/11, 40/12, 46/13 in 106/15), ki vsebuje splošne določbe v zvezi s pripravništvom in z Zakonom o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr. in 47/15 – ZZSDT). Veljavni Zakon o socialnem varstvu v 77. členu določa, da Socialna zbornica Slovenije določa pogoje in način opravljanja pripravništva, spremlja pripravništvo ter nadzoruje izvajanje pripravništva po splošnem aktu, kot javno pooblastilo, v 71. členu pa določa, da Socialna zbornica Slovenije s splošnim aktom ureja pogoje in način opravljanja ter spremljanja in nadzor izvajanja pripravništva za strokovne delavce na področju socialnega varstva. Socialna zbornica Slovenije tudi organizira in izvaja preverjanje znanja za pridobitev strokovnega izpita za področje socialnega varstva. Trenutno sta na podlagi omenjene določbe v veljavi dva pravilnika, in sicer Pravilnik o pripravništvu na področju socialnega varstva (Uradni list RS, št. 128/04) in Pravilnik o opravljanju strokovnega izpita na področju socialnega varstva (Uradni list RS, št. 120/04).

V okviru zgoraj omenjenega javnega pooblastila Socialni zbornici Slovenije se izvaja strokovne naloge spremljanja, izvajanja in nadziranja pripravniških usposabljanj skladno s področno zakonodajo, in sicer naslednje naloge:

- spremljanje, izvajanje in nadziranje izvajanja pripravništva skladno s pravilnikom o pripravništvu na področju socialnega varstva,
- svetovanje in usmerjanje pri pripravi programov pripravniškega usposabljanja za posamezne pripravnike,
- izdaja soglasja k pripravniškemu usposabljanju in mentorstvu,
- vodenje evidence pripravniških usposabljanj,
- vodenje evidence mentorjev,
- spremljanje načrtovanja potreb po pripravnikih v socialnih zavodih in ugotavlja letne potrebe po pripravnikih po posameznih profilih po 69. členu Zakona o socialnem varstvu,
- organizacija dopolnilne in prilagojene oblike usposabljanja pripravnikov in mentorjev,
- sodelovanje s pristojnim ministrstvom pri izvajanju pripravništva na področju socialnega varstva.

Trajanje pripravništva je določeno v 11. členu Kolektivne pogodbe za dejavnost zdravstva in socialnega varstva, in sicer pripravniška doba traja največ eno leto, razen če zakon ne določa drugače. V tem okviru se določa:

- za pripravnike s srednjo strokovno izobrazbo – največ 6 mesecev,
- za pripravnike z višjo strokovno izobrazbo – največ 9 mesecev,
- za pripravnike z visoko strokovno izobrazbo – največ 12 mesecev z možnostjo skrajšanja na 9 mesecev.

Analiza opravljanja pripravništva v Republiki Sloveniji, ki jo je opravila Vlada Republike Slovenije junija 2015 na področjih, ki se izvajajo predvsem v državni upravi oziroma v javnem sektorju, z namenom preverbe možnosti zaposlovanja ter potrebe po opravljanju pripravništev in posebnih strokovnih izpitov, je ugotovila, da je bilo pripravništvo na področju socialnega varstva od leta 2010 do 2014 financirano preko sredstev ESS. V okviru tega projekta, ki je bilo realiziranih 486 pripravništev. V letu 2013/14 je pripravništvo opravilo skupaj 203 pripravnikov. Evidenco opravljenih pripravništev vodi Socialna zbornica Slovenije. Poleg pripravništev, ki so bila financirana iz sredstev ESS, je bilo v obdobju 13/14 opravljenih še 17 pripravništev na področju socialnega varstva, ki so bila financirana s strani delodajalca. Omenjena analiza je pokazala tudi, da je bil v letu 2014 večji delež kandidatov za opravljanje strokovnega izpita za strokovne delavce na področju socialnega varstva z zaključenim pripravništvom (62,63%), ostali pa so uveljavljali delovne izkušnje v obsegu najmanj enega leta (31,82%).

Preglednica: obseg delovnih izkušenj

Delovne izkušnje	št. kandidatov	št. kandidatov (v %)
pripravništvo	248	62,63
najmanj eno leto delovnih izkušenj	126	31,82
pet let delovnih izkušenj	18	4,54
brez podatka	4	1,01
Skupaj	396	100

Vir: Socialna zbornica Slovenije, 2014

Omenjena analiza v delu, ki se nanaša na mednarodno primerjavo, je pokazala tudi, da pripravništvo v drugih državah praviloma ni obvezno, obstaja pa akreditacija poklica in prijava v register poklicev ali (obvezno) prakso v okviru študija, ki služi kot pripravništvo in se konča s strokovnim izpitom (glej točko 5.1.1 PREGLED UREDITVE PRIPRAVNIŠTVA IN STROKOVNIH IZPITOV V DRUGIH DRŽAVAH).

Analiza opravljanja pripravništva v Republiki Sloveniji je nakazala potrebo po odpravi obveznega pripravništva na način, kot ga določa veljavni Zakon o socialnem varstvu. Na podlagi pripomb strokovne javnosti, se trenutno predlaga ohranitev pripravništva, vendar ne kot obvezen pogoj za pristop k strokovnemu izpitu. Predlaga se, da lahko k strokovnemu izpitu pristopijo tudi kandidati, ki niso opravljali pripravništva, imajo pa šest ali devet mesecev delovnih izkušenj na področju socialnega varstva. Predlaga se tudi, da pripravniška doba traja šest ali devet mesecev. Dolžina pripravniške dobe ali delovnih izkušenj na področju socialnega varstva je odvisna od vrste izobrazbe - za vse tiste, ki so končali višjo ali visoko šolo, ki izobražuje za socialno delo, se zahteva šestmesečno pripravništvo ali šestmesečne delovne izkušnje na področju socialnega varstva, saj del praktičnega znanja diplomanti Fakultete za socialno delo pridobijo že med samim izobraževanjem, za vse druge diplomante pa se zahteva devetmesečno pripravništvo ali devetmesečne delovne izkušnje na področju socialnega varstva. Ocenjuje se namreč, da se lahko šele po preteku omenjenega časa šteje, da je posameznik opravljal delo na področju socialnega varstva v takem obsegu, da ga lahko opravlja samostojno.

Splošne določbe v zvezi s pripravništvom na področju socialnega varstva v skladu z delovnopravno zakonodajo vsebuje Kolektivna pogodba za dejavnost zdravstva in socialnega varstva Slovenije, zato se predlaga, da vsebino pripravništva (podrobnejše vsebinske pogoje), trajanje in potek pripravništva ter program, mentorstvo in način spremljanja in ocenjevanja pripravništva ter nadzor nad izvajanjem pripravništva s splošnim aktom za izvrševanje javnih pooblastil, določi Socialna zbornica Slovenije. Splošno določbo v zvezi s strokovnim izpitom na področju socialnega varstva predstavlja predvsem 69. člen zakona in druge določbe, zato se predlaga, da Socialna zbornica Slovenije s splošnim aktom za izvrševanje javnih pooblastil določi vsebino strokovnega izpita za področje socialnega varstva (podrobnejše vsebinske pogoje), način opravljanja ter način organiziranja in izvajanja preverjanja znanja za pridobitev strokovnega izpita za področje socialnega varstva. Na novo se predlaga, da k omenjenima splošnima aktoma poda soglasje ministrstvo, pristojno za socialno varstvo.

Podobno se ureja tudi za strokovne sodelavce.

2.1.4 Odprava nepotrebnih administrativnih postopkov

Z namenom odprave določenih nepotrebnih administrativnih postopkov, ki le-te zavlačujejo, hkrati pa ne prispevajo k večji kakovosti dela, varnosti ali transparentnosti postopka, se predlaga da:

- če lokalna skupnost ne da mnenja k imenovanju in razrešitvi direktorja v 60 dneh od dneva ali če minister ne da soglasja k imenovanju direktorja javnega socialno varstvenega zavoda v 60 dneh od dneva, lahko svet zavoda nadaljuje postopek imenovanja oziroma razrešitve brez tega mnenja oziroma soglasja,
- akt o ustanovitvi javnega socialno varstvenega zavoda izda ustanovitelj, to je Vlada RS, statut zavoda ali pravila pa sprejme svet zavoda,
- k aktu o sistematizaciji delovnih mest v javnem socialnovarstvenem zavodu ne poda več soglasja minister, pristojen za socialno varstvo.

2.1.5 Nadzor nad delom izvajalcev socialnovarstvene dejavnosti

Spremembe, ki se nanašajo na nadzor nad delom izvajalcev socialnovarstvene dejavnosti se nanašajo na uskladitev z določbami, ki so glede opravljanja inšpekcijskega nadzora že urejene v Zakonu o inšpekciji dela (Uradni list RS, št. 38/94, 32/97, 36/00, 36/00 – ZPDZC in 19/14 – ZID-1; v nadaljevanju: ZID-1) in Zakonu o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo in 40/14; v nadaljevanju: ZIN). Tako ZIN v 2. členu določa, da je inšpekcijski nadzor nad izvajanjem oziroma spoštovanjem zakonov in drugih predpisov, ki ga izvršujejo inšpektorice oziroma inšpektorji. Z opredelitvijo, da se za inšpekcijski nadzor nad Zakonom o socialnem varstvu uporabljajo pravila ZID-1 in ZIN, postanejo določbe o obsegu nadzora iz Zakona o socialnem varstvu nepotrebne. S takšno ureditvijo se inšpekcijski nadzor vodi nad celotnim Zakonom o socialnem varstvu, in sicer v okviru pooblastil, ki so inšpektorjem podeljene na podlagi zakona.

2.1.6 Status društva v javnem interesu, ki deluje na področju socialnega varstva

Predlog dopolnitve zakona uvaja dodatne strokovne pogoje za podeljevanje statusa društva v javnem interesu, ki deluje na področju socialnega varstva. Zakon o društvih med drugim namreč določa tudi, da se s posebnim zakonom lahko podrobneje opredeli področje delovanja oziroma dejavnosti, ki so v javnem interesu, in lahko določijo tudi posebni pogoji za pridobitev tega statusa. Po mnenju predlagatelja tega zakona mora društvo, ki želi pridobiti status društva, ki deluje v javnem interesu na področju socialnega varstva, poleg splošnih, z Zakonom o društvih določenih pogojev, izpolnjevati tudi posebne pogoje, in sicer:

- da ima sprejet program dela, iz katerega je razvidno, da deluje v javnem interesu na področju preprečevanja ali odpravljanja socialnih stisk in težav posameznikov, družin ali skupin prebivalstva in v skladu s kodeksom etičnih načel v socialnem varstvu;
- da zagotavlja strokovno usposobljen kader po tem zakonu.

Predlaga se tudi, da lahko status delovanja v javnem interesu na področju socialnega varstva pridobijo tudi druge pravne osebe zasebnega prava, ki niso ustanovljene z namenom pridobivanja dobička in ki presežek prihodkov nad odhodki uporabljajo izključno za opravljanje in razvoj svoje dejavnosti (zavodi, ustanove), pri čemer se smiselno uporabljajo določbe o statusu društva v javnem interesu, določene s tem zakonom in zakonom, ki ureja društva.

Z namenom vpisa in javne objave podatkov o pravno pomembnih dejstvih pravnih oseb, ki jim je podeljen status delovanja v javnem interesu na področju socialnega varstva in transparentnosti delovanja teh pravnih oseb se predlaga, da ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, vodi evidenco omenjenih pravnih oseb, pri čemer se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja društva, in na njegovi podlagi izdanega pravilnika, ki ureja vsebino, obliko in način vodenja evidence društev v javnem interesu. V evidenci se obdelujejo naslednji osebni podatki zastopnika pravne osebe: osebno ime, EMŠO oziroma datum rojstva in spol, državljanstvo in naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča zastopnika pravne osebe. Javen je le podatek o osebnem imenu zastopnika pravne osebe. Predlaga se, da lahko ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, navedene osebne podatke obdeluje samo za vodenje evidence in izvajanje nalog v zvezi s podelitvijo statusa delovanja v javnem interesu ter za statistične namene.

2. 2 NAČELA PREDLOGA ZAKONA

Pri pripravi zakona smo upoštevali naslednja načela:

Načelo socialne države v smislu, da je država dolžna skrbeti za zadovoljevanje potreb in interesov prebivalstva, zato je dolžna organizirati javne sisteme socialne varnosti. Socialna država naj bi posameznikom, družinam in nekaterim skupinam zagotavljala določeno stopnjo materialne in socialne varnosti. Načelo je v predlog zakona vpeljeno s predlogom nove pravne podlage, s katero se omogoča predhodno testiranje organiziranosti dejavnosti oziroma posamezne socialno varstvene storitve ali programa.

Načelo enake dostopnosti v smislu, da se vsem pod enakimi pogoji zagotovi dostop do zaposlitve na področju socialnega varstva. Načelo je v predlog zakona vpeljeno z odpravo obveznega pripravništva kot obvezen pogoj za pristop k strokovnemu izpitu.

Načelo usmerjenosti k upravičencem

Načelo je v predlog zakona vpeljeno s predlogom nove pravne podlage, s katero se omogoča predhodno testiranje organiziranosti dejavnosti oziroma posamezne socialno varstvene storitve ali programa, katere namen je med drugim tudi povečati dostopnost upravičencev do različnih socialno varstvenih programov, ki bodo v kar največji meri prilagojeni dejanskim potrebam in željam posameznika.

Načelo transparentnosti

Načelo je v predlog zakona vpeljeno s predlogom, s katerim se omogoča predhodno testiranje organiziranosti dejavnosti oziroma posamezne socialno varstvene storitve ali programa ter tako spodbuja razvoj dejavnosti, zasleduje pluralnost in transparentnost ter zagotavlja pogoje za pregledno financiranje in spremljanje pri uvajanju novosti na področju socialnega varstva.

Načelo enakosti pred zakonom

Načelo je v predlog zakona vpeljeno s predlogom, da lahko status delovanja v javnem interesu na področju socialnega varstva pridobijo tudi druge pravne osebe zasebnega prava, ki niso ustanovljene z namenom pridobivanja dobička in ki izpolnjujejo relevantne pogoje (čas delovanja, izkazani dosežki in podobno), in torej ne samo društva, kot velja sedaj.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Novela zakona bo imela finančne posledice za državni proračun, ki so v sprejetem proračunu za leti 2016 in 2017 že zagotovljena. Ocene posledic so predstavljene v nadaljevanju.

1. Poskusno izvajanje socialno varstvene dejavnosti

V zvezi s predlogom za poskusno izvajanje novih ali nadgrajenih storitev socialno varstvene dejavnosti pojasnjujemo, da bodo posamezna poskusna izvajanja, poleg vsebine, izvajalca ter območja, ki ga določi minister, pristojen za socialno varstvo, morala vsebovati tudi ovrednotene finančne posledice. Posamezna poskusna izvajanja bodo torej izvedena le, če bodo za to obstajala v že predvidena finančna sredstva. Le-teh pa brez pravne podlage ni mogoče zagotoviti.

1.1 V prihajajočem obdobju dveh let (glede na proračun za leti 2016 in 2017) predvidevamo poskusno izvajanje nove storitve socialne aktivacije. Sredstva so zagotovljena na proračunski postavki 160133 PN 9.1 - Aktivno vključevanje -14-20 - V - EU, ukrepa 1541-15-0027 Aktivno vključevanje in izboljšanje zaposljivosti, in sicer tako za leto 2016 kot za leto 2017 v skupni višini za vsako posamezno leto 2.329.500,00 eurov. Poskusno izvajanje bo celoti financirano preko evropskih kohezijskih sredstev.

Za poskusno izvajanje socialne aktivacije je predvidenih v obdobju do leta 2022 oziroma v času trajanja črpanja kohezijskih sredstev:

- za sistem socialne aktivacije, preko katerega se bo vzpostavila enotna vstopna točka za celostno obravnavo socialno izključenih posameznikov, 10.636.000,00 mio eurov.
- za programe socialne aktivacije pa 31.045.000,00 mio eurov.

Sredstva bodo zagotovljena iz evropskih sredstev OP EKP 2014-2020 iz prednostne osi 9 pod prednostno naložbo 9.1 in na naslednjih proračunskih postavkah: PP 160133, PP 160134, PP 160135 in PP 160136.

Z vidika prihodkov je osnovni cilj vzpostavitve sistema socialne aktivacije uvajanje celostne obravnave socialno najbolj ogroženih skupin prebivalstva preko vključevanja oseb v programe socialne aktivacije z namenom dviga socialnih in zaposlitvenih kompetenc.

V obdobju poskusnega izvajanja storitve je predvidena obravnava najmanj 19.000 oseb. V OP EKP 2014 – 2020 je predviden kazalnik 25 odstotnih izhodov (vstop na trg dela, višja izobrazbena raven,

pridobitev NPK, vstop v izobraževanje itd.) oseb, vključenih v programe socialne aktivacije, kar bo posledično povzročilo pozitivne premike na področju sistema socialnih transferjev in prihranke v integralnem proračunu. Ocenjujemo, da se bo z vstopom na trg dela socialno izključenih oseb oziroma z vzpostavitvijo prilagojene oblike dela, višina socialnih transferjev v obdobju poskusnega izvajanja storitve zmanjšala v višini okoli 1.2 mio EUR.

Druga javna finančna sredstva za poskusno izvajanje nove storitve socialne aktivacije v ta namen v obdobju trajanja nove finančne perspektive niso potrebna.

1.2 Poleg navedenega je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti v letošnjem proračunskem obdobju odprlo dve novi postavki, namenjenim spodbujanju razvoja sistema in storitev socialnega varstva, preko katerih se bodo lahko financirali tudi vsi projekti, potrjeni na podlagi predloga novega 79.č člena zakona.

- PP 160124 - Razvoj sistema socialnega varstva in storitev v višini 100.000 eurov ter
- PP 160151 - Program EaSI 2014-2020 socialno varstvo - slovenska udeležba, ki je namenjena projektom, sofinanciranim s strani Evropske komisije – sklad, v višini 50.000 eurov.

Z navedenima proračunskim postavkama bomo lahko podpirali poskusno izvajanje socialno varstvene dejavnosti tako za projekte, ki bi se financirali izključno preko integralnih sredstev, kot tudi projekte, financirane s strani Evropske komisije, kjer bo treba zagotoviti slovensko soudeležbo.

1.3 Določeno je, da se poskusno izvajanje lahko financira tudi iz virov samoupravne lokalne skupnosti. Navedeno pomeni, da bodo v **poskusno izvajanje zajete tudi storitve dolgotrajne oskrbe**, ki se že financirajo iz proračunov občin, kar ne pomeni širitve obsega nalog in sredstev, ki jih zagotavljajo občine.

2. Socialnovarstveni programi

Sredstva za vse socialnovarstvene programe so zagotovljena v okviru podprograma 2004 Programi socialnega varstva in izenačevanja možnosti za invalide, 200401 programi socialnega varstva, in sicer iz proračunskih postavk: 2485 - Socialna rehabilitacija, 4072 Razvojni in eksperimentalni programi, 4074 Materinski domovi in zavetišča za otroke in ženske žrtve nasilja, 4075 Programi duševnega zdravja, 5821 programi za invalide.

V letu 2016 so za sofinanciranje socialnovarstvenih programov v proračunu Republike Slovenije sredstva že zagotovljena v višini 12.500.000 eur in enako tudi za leto 2017. Finančna sredstva so namenjena za stroške dela zaposlenih strokovnih delavcev in sodelavcev, v manjšem obsegu pa tudi za posredne stroške povezane z izvajanjem programov (od 10-20 % posrednih stroškov glede na stroške dela posameznega programa).

2.1 V zvezi s **predlogom spremembe 98. člena veljavnega zakona** pojasnujemo, da se spreminja terminologija socialnovarstvenih programov. Štirinajsta alineja 98. člena veljavnega zakona določa, da se iz proračuna Republike Slovenije sofinancirajo tudi razvojni in dopolnilni programi pomembni za državo in sodelovanje z nevladnimi organizacijami. V zadnjih dveh desetletjih se je mreža različnih programov razvila in v veliki meri razširila po celotni Sloveniji. Še zlasti programi, ki imajo večletno tradicijo in so tudi strokovno verifikirani (verifikacijo morajo obnoviti na 7 let). Vsi verifikirani programi bodo še naprej v enakem obsegu podprti s pomočjo proračunskih sredstev. Enako velja tudi za programe, ki jih po novem uvrščamo med razvojne programe. Le-ti so bili do sedaj obravnavani kot razvojni in eksperimentalni programi.

Doda se ime javni socialnovarstveni programi (javni postanejo s pridobitvijo verifikacije). Na novo pa uvajamo le eksperimentalne programe, ki jih bomo sofinancirali v prihodnje samo ob predpostavki, da imamo v posameznem koledarskem letu zagotovljenih dovolj finančnih sredstev. Pri eksperimentalnih programih gre za novost, s katerimi se razvijajo nove metode in oblike in pristopi za preprečevanje in reševanje stisk posameznih ranljivih skupin. V okviru eksperimentalnih socialnovarstvenih programov predvidevamo od 2 do 4 programe na letni ravni v obsegu zaposlitev od 2 do 5 zaposlitev na letni ravni za prijavljeni program. Tudi v tem primeru ne gre za dodatne finančne posledice, saj bomo tudi eksperimentalne programe razpisali v okviru rednega javnega razpisa za sofinanciranje socialnovarstvenih programov v okviru zagotovljenih proračunskih sredstev. Torej ne gre za dodatna finančna sredstva.

2.2 V zvezi s **predlogom spremembe 99. člena veljavnega zakona** pojasnujemo, da predstavlja sprememba člena le pravno ureditev dejanskega stanja.

V okviru socialnovarstvenih programov sofinanciramo različne programe v skladu z Resolucijo o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013-2020 (ReNPSV 2013-2020) ob predpogoju, da imajo programi tudi podporo lokalnih skupnosti. Podlaga za sofinanciranje so letni javni razpisi, kjer je predpogoj zagotovljeno sofinanciranje v obsegu najmanj 20 % celotne vrednosti prijavljenega projekta. Sofinanciranje s strani lokalnih skupnosti je lahko v obliki brezplačnega najema prostorov, finančne podpore, sofinanciranje javnih delavcev ipd.. Višina sofinanciranja s strani lokalnih skupnosti je nagrajena v okviru točkovanja, saj lahko izvajalec ob višji podpori programov (nad 30 %) prejme višje število točk. Praksa je pokazala, da je podpora lokalne skupnosti pomembna za delovanje programov, saj gre za umestitev in sprejetje programov v posamezno okolje. Na takšen način se sofinancirajo programi že več kot 15 let, s čimer se praksa ne spreminja.

Sprememba dosedanje prakse je le v tem, da manjši programi, ki se razvijajo v lokalnem okolju in za delovanje zahtevajo tudi manjši obseg sredstev, že nekaj let niso več sofinancirani iz proračunskih sredstev (npr. skupine za samopomoč, razne delavnice ipd., kjer gre za manjše zneske npr. 250,00 eur (majhni lokalni projekti). Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je že pred štirimi leti kot splošni pogoj za financiranje uvedlo minimalen obseg dela za možnost pristopa k javnemu razpisu v višini najmanj 12.000,00 eur, kar pomeni vsaj 4-urno dnevno delovanje posameznega prijavljenega programa ali prisotnost strokovnjaka v programu vsaj za polovični delavni čas). Na tak način smo zagotovili večjo strokovnost v programih in kontinuirano delovanje programov. S takšnim načinom smo izvajalce nagovorili tudi k povezovanju v skupne projekte. Pred petimi in več leti je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti sofinanciralo tudi po 350 programov, kar je povzročalo zelo veliko administracije in tudi nepreglednosti zato je bila odločitev, da se manjše projekte prenese na lokalno raven, večje in pomembnejše pa ohrani na nacionalni ravni. Tako je predlog, da se manjši programi poimenujejo dopolnilni programi.

Višina sredstev se v tem primeru ne bo spreminjala in lokalne skupnosti v prihodnje ne bodo zavezane k višjemu obsegu sofinanciranja. Predlog spremembe 99. člena veljavnega zakona torej ne prinaša novih obveznosti za občine. Sofinanciranje s strani občin bo potekalo tako kot v zadnjih letih, in občine se s predlogom spremembe omenjenega člena dodatno ne obremenjuje. Sofinanciranje s strani občin je zaželeno, ni pa nujno. Če so posamezni programi s strani občin podprti, ti programi v praksi pridobijo dodatne točke na javnem razpisu. V primeru dopolnilnih programov (npr. delovanje skupin za samopomoč, delavnice za otroke, ipd.) pa je odločitev občin ali bodo tovrstne programe v svoji občini razvile, ali ne. Če občine ocenijo, da je za njihovo lokalno okolje to potrebno, je prav, da jih tudi finančno podprejo in tudi spremljajo njihove rezultate.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Dodatnih finančnih sredstev v že sprejetem državnem proračunu ni treba zagotoviti.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH

5.1.1 PREGLED UREDITVE PRIPRAVNIŠTVA IN STROKOVNIH IZPITOV V DRUGIH DRŽAVAH

Nemčija

- Trajanje

Študij traja 3 - 5 (magisterij) let.

- Študijske smeri (za pristop na pripravništvo)

Socialni delavci, socialni pedagogi, klinični socialni delavec, sociolog, socialni delavec v umetnostnih in družbenih vedah.

- Obseg obvezne prakse

Pripravništvo je lahko po študiju, lahko pa se izvaja v dveh semestrih po 20 tednov, med prakso imajo tudi teoretične seminarje.

- Opravljanje strokovnih izpitov

Za pridobitev "licence, certifikata" dobi vsak po opravljenem študiju socialnega dela. Ta jim omogoči, da opravlja naloge socialnega dela v praksi javnih in prostovoljnih organizacij, neodvisno in odgovorno, ob upoštevanju metodoloških, pravne, organizacijske in finančne pogoje. Zaradi nenehnih pritiskov na strokovnost, pa je Nemško strokovno združenje za socialno delo (DBSH) ustanovilo "profesionalni register za socialno delo« (BSA), ki je za opravljanje stroke neobvezen. Za pridobitev članstva v registru so obvezna izobraževanja, seminarji in usposabljanja. Zaposlen s pomočjo usposabljanja in refleksije, osebnostno in strokovno napreduje. V skladu z merili kakovosti se jih registrira v poslovni register, opravlja se letni pregled, članstvo se plača in se letno podaljšuje. Vlagatelj certifikata na koncu dejavnosti, strokovne prakse pripravi pisno poročilo o delu- prakso, v kateri je poudarjen prenos teorije v prakso. Vlagatelj opravlja ustni izpit, tako si pridobi državno potrdilo o usposobljenosti, ki pa mu ga ob primeru hudih kršitev kazenskega zakonika odvzamejo.

- Pripravnništvo

DA - traja 5 mesecev (obveznosti lahko opravijo med študijem ali po študiju).

Finska

- Trajanje

Izobraževanje in usposabljanje za socialnega delavca je na Finskem regulatorno urejeno. Za kvalifikacijo poklica je potrebno opraviti formalno izobraževanje (visoka univerzitetna diploma). Izobraževanje traja 5 let (3+2) - imajo vzpostavljen sistem za zagotavljanje standardov usposabljanja socialnih delavcev.

- Študijske smeri (za pristop na pripravništvu)

Socialni delavec, varuh socialnovarstvenih storitev, socialni inštruktor, supervizor otrok, vzgojiteljice, specializirani socialni delavec, medicinske sestre in organizatorji socialnih storitev.

- Obseg obvezne prakse

Minimalno opravijo 90 dni prakse/pripravnništva, vendar se število nujno opravljenih ur prakse razlikuje med univerzami. V času prakse je skozi prisoten supervizor (ni nujno, da je socialni delavec), tako med prakso kot tudi v času, ko je študent na fakulteti, vendar za to nimajo določenih minimalnih standardov.

- Opravljanje strokovnih izpitov

/

- Pripravnništvo

Opravijo obvezno prakso, ki služi kot pripravnništvo - traja 2 meseca.

Nizozemska

- Trajanje

Izobraževanje socialnega dela ni zakonsko urejeno. Obstajajo tri možnosti izobraževanja, visokošolski program (4 leta izobraževanja), strokovni magisterij (še 1,5 leta po visokošolski diplomi) in znanstveni magisterij (1 leto podiplomskega znanstvenega študija). Imajo pa možnost tudi srednješolskega izobraževanja na področju socialnega dela in ti programi dajejo omejene poklicne pravice: po navadi, diplomanti delajo pod nadzorom mentorja - supervizorja.

- Študijske smeri (za pristop na pripravništvu)

Socialni delavci in delavci v socialnem varstvu.

- Obseg obvezne prakse

Praksa se običajno izvaja celotno tretje leto štiriletnega univerzitetnega programa. Vse dni se praksa pod nadzorom in ocenitvijo usposobljenih socialnih delavcev.

- Opravljanje strokovnih izpitov

V kolikor se prijaviš v register poklica, moraš opraviti določeno število ur izobraževanja in izpolniti določene teste, tako potem dobiš akreditacijo in prednost pri zaposlovanju.

- Pripravnništvo

Pripravnništva ni, vendar obstaja akreditacija poklica in prijava v register poklicev.

Danska

- Trajanje

Izobraževanj traja 3 do 4 leta.

- Študijske smeri (za pristop na pripravnistvu)

/

- Obseg obvezne prakse

4 mesece prakse pod vodstvom mentorja v četrtem semestru izobraževanja.

- Opravljanje strokovnih izpitov

Po končani štiri mesečni praksi, se praksa konča z izpitom.

- Pripravnništvo

Pripravnništva ni; imajo le prakso (4 mesece) v okviru študija.

5.2 PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE V PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona ni predmet pravnega urejanja prava Evropske unije.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona odpravlja določene administrativnih ovire in zmanjšuje administrativne postopke.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona nima administrativnih posledic pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki

Predlog zakona nima posledic na okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo

Predlog zakona ne bo imel učinkov na gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje

Glej točki 1. in 2.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja

Predlog zakona ne bo imel učinkov za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona ne bo imel učinkov za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa

Sprejeti zakon bo predstavljen ciljnim skupinam ter širši javnosti preko medijev in spleta.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona, ne obstajajo.

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona

Datum objave: 4. 1. 2016 (E-demokracija) in 7. 1. 2016 (spletna stran Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti)

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti,
- občine in združenja občin.

Mnenja, predloge, pripombe so podali:

- Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij (CNVOS)
- Skupnost socialnih zavodov Slovenije
- Skupnost varstveno delovnih centrov Slovenije
- Skupnost organizacij za usposabljanje Slovenije
- Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo
- Socialna zbornica Slovenije
- Skupnost centrov za socialno delo Slovenije
- Združenje mestnih občin Slovenije
- Združenje občin Slovenije
- Skupnost občin Slovenije
- Zveza svobodnih sindikatov Slovenije
- SINCE – Sindikat centrov za socialno delo
- Zveza društev upokojencev Slovenije
- Mestna občina Ljubljana
- Mestna občina Ptuj
- Sindikat zdravstva in socialnega skrbstva Slovenije
- Zveza Sonček
- Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije
- YHD – Društvo za teorijo in kulturo hendikepa
- MDI – mreža za deinstitucionalizacijo
- Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije, Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije
- Fakulteta za socialno delo
- Fakulteta za uporabne družbene študije
- Mladinski svet Slovenije
- Društvo skupaj zmoremo
- fizične osebe

Predlog zakona je bil objavljen na spletnem naslovu Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dne 7. 1. 2016. Pripombe, predloge, mnenja je bilo mogoče s podaljšani posredovati do 19. 2. 2016. Predlog zakona je bil objavljen tudi na portalu E-demokracija (<http://e-uprava.gov.si/e-uprava/edemokracija.euprava>) in posebej predstavljen še strokovni javnosti dne 16. 2. 2016 ter delovni skupini SVM za pripravištvu dne 3. 3. 2016. Predlog zakona je bil posredovan tudi Informacijskemu pooblaščenču Republike Slovenije, pripombe katerega so bile upoštevane v celoti.

Pripombe Združenja mestnih občin Slovenije, Združenja občin Slovenije, Skupnost občin Slovenije, Mestne občine Ljubljana in Mestne občine Ptuj smo upoštevali v pretežni meri. Pripombe, mnenja in predlogi k določbam veljavnega zakona, ki jih s predlogom tega zakona nismo spreminjali ali dopolnjevali, nismo upoštevali. Pojasnili smo, da s predlaganimi spremembami in dopolnitvami

Zakona o socialnem varstvu trenutno uvajamo le najbolj nujne spremembe in dopolnitve, potrebne za razvoj sistema socialnega varstva. Najbolj nujne spremembe Zakona o socialnem varstvu so trenutno odprava pripravništva kot obveznega pogoja za pristop k strokovnemu izpitu, zagotovitev pravne podlage za razvoj socialnovarstvenih programov in črpanje evropskih sredstev za izvedbo pilotnega projekta kot podlaga za predvideno reorganizacijo centrov za socialno delo, razbremenitev upravnih postopkov, določitev posebnih pogojev za podelitev statusa društva v javnem interesu na področju socialnega varstva, uskladitev predpisov o inšpekcijskem nadzoru z zakonom, ki ureja inšpekcijski nadzor in inšpekcijo dela. Pojasnili smo tudi, da bomo poslane pripombe, mnenja in predloge temeljito preučili in jih morebiti upoštevali pri pripravi novega zakona, ki bo celovito uredil področje socialnega varstva, v sodelovanju s strokovno javnostjo.

Predlogi so bili upoštevani:

- v pretežni meri

Upoštevane so bile vse tiste pripombe, mnenja in predlogi, ki izboljšujejo zakonsko besedilo in vsebino s predlogom zakona spremenjenih ali dopolnjenih določb obstoječega zakona.

Upoštevane so bile tudi pripombe v zvezi s predlogom dveh novih socialnovarstvenih storitev, tj. socialna aktivacija in koordinirana oskrba v skupnosti. Večina prispelih komentarjev je izpostavila vprašanje smiselnosti umeščanja dveh novih še nerazvitih storitev v obstoječi sistem socialnega varstva ter dejstvo, da je večina finančnih sredstev namenjena izključno vzpostavitvi sistema in ne krepitvi mreže razvoju novih programov socialne aktivacije. Strinjali smo se, da gre tako pri socialni aktivaciji, kot tudi pri koordinirani oskrbi v skupnosti, za storitvi, ki ju je treba razviti in umestiti tako v obstoječi sistem socialnega varstva, kot tudi v načrtovano spremembo sistema reorganizacije centrov za socialno delo ter da vključitev obeh novih storitev v predlog zakona ni ustrezna tako z vidika vsebinske, kot tudi pravne nedorečenosti. Pripombe smo upoštevali in namesto predloga novih storitev, določili pravno podlago za izvedbo različnih pilotnih projektov, predvsem pilotnega projekta, katerega namen je razvoj in umestitev v sistem socialnega varstva storitev socialne aktivacije kot posledica predvidene reorganizacije centrov za socialno delo. Ta pilotni projekt se bo financiral izključno preko sredstev evropskih strukturnih skladov, nova storitev pa bo šele po izteku in evalvaciji ter razpravi s širšo strokovno javnostjo, ustrezno vključena v sistem socialno varstvenih storitev.

Pripombe, mnenja in predlogi k določbam veljavnega zakona, ki jih s predlogom tega zakona nismo spreminjali ali dopolnjevali, nismo upoštevali. Pojasnili smo, da s predlaganimi spremembami in dopolnitvami Zakona o socialnem varstvu trenutno uvajamo le najbolj nujne spremembe in dopolnitve, potrebne za razvoj sistema socialnega varstva. Najbolj nujne spremembe Zakona o socialnem varstvu so trenutno odprava pripravništva kot obveznega pogoja za pristop k strokovnemu izpitu, zagotovitev pravne podlage za razvoj socialnovarstvenih programov in črpanje evropskih sredstev za izvedbo pilotnega projekta kot podlaga za predvideno reorganizacijo centrov za socialno delo, razbremenitev upravnih postopkov, določitev posebnih pogojev za podelitev statusa društva v javnem interesu na področju socialnega varstva, uskladitev predpisov o inšpekcijskem nadzoru z zakonom, ki ureja inšpekcijski nadzor in inšpekcijo dela. Pojasnili smo tudi, da bomo poslane pripombe, mnenja in predloge temeljito preučili in jih morebiti upoštevali pri pripravi novega zakona, ki bo celovito uredil področje socialnega varstva, v sodelovanju s strokovno javnostjo.

Bistvena odprta vprašanja:

- v zvezi s pripombo, da je treba razširiti nabor strokovnih delavcev iz 69. člena veljavnega zakona ter uskladiti ravni izobrazbe, doseženih po dosedanjih programih, z ravnmi izobrazbe po novih »bolonjskih« programih, smo pojasnili, da s predlaganimi spremembami in dopolnitvami Zakona o socialnem varstvu izobrazbenih omejitev, ki so navedene v 69. člena Zakona o socialnem varstvu, trenutno niti ne odpravljamo niti ne dopolnjujemo niti jih ne usklajujemo z ravnmi izobrazbe po novih »bolonjskih« programih oziroma z na novo akreditiranimi študijskimi programi, ampak odpravljamo pripravništvo kot obvezen pogoj za pristop k strokovnemu izpitu in omogočamo pristop k strokovnemu izpitu tudi kandidatom, ki niso opravili pripravništva, imajo pa šestmesečne ali devetmesečne delovne izkušnje na področju socialnega varstva; ugotovili smo namreč, da odprava oziroma dopolnitev ter uskladitev izobrazbenih omejitev z novimi izobrazbenimi smermi zahteva temeljit strokovni pregled vseh izobrazbenih smeri, ki lahko nudijo strokovno kvalitetne storitve v skladu s

socialno varstveno doktrino in pripravo novega zakona, ki bo celovito uredil področje socialnega varstva;

- v zvezi s pripombo k črtanju pogoja zagotavljanja strokovno usposobljenega kadra pri podeljevanju statusa društva v javnem interesu na področju socialnega varstva smo pojasnili, da je namen izpolnjevanja določenih strokovnih pogojev pri pridobitvi statusa društva v javnem interesu na področju socialnega varstva ta, da se zagotovi nudenje strokovno kvalitetnih storitev v skladu s socialno varstveno doktrino in etičnim kodeksom delavcev na področju socialnega varstva ter da se prepreči nestrokovno poseganje v človekovo zasebno sfero ter da se v praksi pri podeljevanju omenjenega statusa že zahteva omenjena izobrazba, zato se s spremembo v tem delu samo zapisuje samo, kar se v praksi že izvaja;
- v zvezi s pripombo, da naj se ne črta določba, ki določa, da ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, poda soglasje k aktom o sistemizaciji, smo pojasnili, da navedena določba administrativno obremenjuje delo ministrstva, hkrati pa ne prispeva h kakovosti izvajanja storitev, saj so za spremljanje zakonitosti in pravilnosti storitev izvajanja na voljo drugi instrumenti; po veljavni ureditvi akt o sistemizaciji delovnih mest sprejme direktor socialno varstvenega zavoda v soglasju s pristojnim ministrom; gre za organizacijo delovnega procesa, delovna mesta pa so opredeljena v Pravilniku o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev; za poslovanje zavoda je odgovoren direktor zavoda, ki mora zagotavljati zadostno število kadra za izvajanje storitev, hkrati pa tudi, da so zaposlenim zagotovljene pravice, ki jim pripadajo po kolektivni pogodbi; v postopku sprejemanja akta o sistemizaciji mora direktor pridobiti tudi mnenje reprezentativnega sindikata, ki ščiti pravice zaposlenih; nadzor nad izvajanjem Zakona o socialnem varstvu, drugih zakonov in podzakonskih predpisov izvaja pristojna inšpekcija, ki v nadzoru ugotavlja med drugim tudi to, ali se storitev za uporabnika izvaja v predpisanem obsegu; normative in standarde, ki jih je določilo ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, s predpisom, je direktor dolžan izvajati, tako kot tu vse ostale predpise, hkrati pa je podvržen tudi nadzoru pristojne inšpekcije;
- v zvezi s pripombo, da naj se rok za oddajo mnenja za imenovanje direktorjev javnih zavodov s strani lokalne skupnosti podaljša na 90 dni, smo pojasnili, da je rok 60 dni ustrezen, saj bi določitev daljšega roka za podajo predhodnega mnenja organa lokalne skupnosti postopek imenovanja direktorja zavoda preveč zavlekla.

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

- dr. Anja Kopač Mrak, ministrica
- Peter Pogačar, državni sekretar
- Martina Vuk, državna sekretarka
- Štefan Lepoša, generalni direktor
- Marjetka Kovšca, podsekretarka
- Janja Romih, sekretarka
- Marjeta Ferlan – Istinič, sekretarka
- Tomaž Čebulj, sekretar
- Jana Lovšin, sekretarka
- Simona Zagorc, sekretarka
- Davor Dominkuš, sekretar

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 23/07 – pop., 41/07 – pop., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 – ZUPJS in 57/12) se za 18.r členom doda novo II. B) poglavje ter novi 18.s, 18.š in 18.t člen, ki se glasijo:

»II. B) SOCIALNOVARSTVENI PROGRAMI

18.s člen

Socialnovarstveni programi so namenjeni preprečevanju in reševanju socialnih stisk posameznih ranljivih skupin prebivalstva in so določeni z resolucijo, ki ureja nacionalni program socialnega varstva. Socialnovarstveni programi se izvajajo v skladu z doktrino socialnega dela kot dopolnitev ali alternativa socialno varstvenim storitvam in ukrepom ter se sofinancirajo na podlagi javnih razpisov.

Socialnovarstveni programi, namenjeni preprečevanju in reševanju socialnih stisk posameznih ranljivih skupin prebivalstva, so:

1. Javni socialnovarstveni programi,
2. Razvojni socialnovarstveni programi,
3. Eksperimentalni socialnovarstveni programi,
4. Dopolnilni socialnovarstveni programi.

Javni socialnovarstveni programi so programi, ki so se že najmanj tri leta izvajali kot razvojni programi in so strokovno verificirani po postopku, ki ga sprejme socialna zbornica v soglasju z ministrom, pristojnim za socialno varstvo. Javni socialnovarstveni programi se vključijo v enotni sistem evalviranja doseganja ciljev programa, ki obsega preverjanje ustreznosti programa za ciljno populacijo, merjenje uspešnosti in učinkovitosti programa, oceno tveganja za izvedbo programa ter analizo vidikov trajnosti programa.

Razvojni socialnovarstveni programi so programi, ki se izvajajo krajše časovno obdobje in še ne izpolnjujejo pogojev za pridobitev strokovne verifikacije.

Eksperimentalni socialnovarstveni programi so programi, ki se lahko izvajajo največ tri leta in s katerimi se razvijajo nove metode in oblike in pristopi za preprečevanje in reševanje stisk posameznih ranljivih skupin.

Dopolnilni socialnovarstveni programi so programi lokalnega pomena, ki dopolnjujejo javno službo ali ji nudijo alternativo, se pa izvajajo po načelih in metodah dela v socialnovarstveni dejavnosti.

Izvajalec socialnovarstvenega programa mora zagotavljati kadrovske in prostorske pogoje ter pogoje glede tehnične opremljenosti glede na vrsto socialnovarstvenega programa, ki ga bo izvajal, ustrezen delež finančnih virov ter druge pogoje, določene v javnem razpisu.

Minister, pristojen za socialno varstvo, podrobneje določi področja in vrste socialnovarstvenih programov ter pogoje iz prejšnjega odstavka, merila za sofinanciranje programov, način njihovega financiranja, spremembo obsega in aktivnosti programa ter spremljanje in vrednotenje programov.

18.š člen

Za izvajanje razvojnih in eksperimentalnih socialnovarstvenih programov morajo izvajalci pridobiti mnenje socialne zbornice o strokovni ustreznosti programov.

18.t člen

Socialna zbornica vodi evidenco o javnih socialnovarstvenih programih, ki obsega:

1. naziv in naslov izvajalca programa,
2. mrežo programov,

3. naziv programa,

4. številko, datum izdaje in veljavnost verifikacijske listine.

Evidenca je namenjena vpisu in javni objavi podatkov iz prejšnjega odstavka. Evidenca o javnih socialnovarstvenih programih je javna.«.

2. člen

54.a člen se črta.

3. člen

Za šestim odstavkom 56. člena se dodata nova sedmi in osmi odstavek, ki se glasita:

»Če pristojni organ lokalne skupnosti, v kateri ima zavod sedež, ne da mnenja iz prejšnjega odstavka v 60 dneh od dneva, ko je bil zanj zaprosen, lahko svet zavoda nadaljuje postopek imenovanja in razrešitve direktorja brez tega mnenja.

Če minister, pristojen za socialno varstvo, ne da soglasja iz šestega odstavka v 60 dneh od dneva, ko je bil zanj zaprosen, lahko svet zavoda odloči o imenovanju direktorja brez tega soglasja.«.

V dosedanjem sedmem odstavku, ki postane deveti odstavek, se beseda »prejšnjega« nadomesti z besedo »šestega«.

4. člen

Za 57. členom se doda nov 57.a člen, ki se glasi:

»57.a člen

Akt o ustanovitvi javnega socialno varstvenega zavoda izda ustanovitelj, statut zavoda ali pravila pa sprejme svet zavoda.«.

5. člen

V 68.b členu se 1. točka spremeni tako, da se glasi:

»1. na podlagi predhodnega mnenja ministrstva, pristojnega za socialno varstvo, oblikuje pravila za vodenje sistemov, ki tvorijo poenoten informacijski sistem na področju dejavnosti skupnosti,«.

6. člen

V 69. členu se:

- v drugem odstavku besedilo »pripravišтво« nadomesti z besedilom »šestmesečno pripravništvo ali imajo šest mesecev delovnih izkušenj na področju socialnega varstva«;
- v tretjem odstavku besedilo »ter imajo eno leto delovnih izkušenj na področju socialnega varstva, opravljeno pripravništvo in strokovni izpit po tem zakonu« nadomesti z besedilom »ter imajo opravljeno devetmesečno pripravništvo ali imajo devet mesecev delovnih izkušenj na področju socialnega varstva in opravljen strokovni izpit po tem zakonu«;
- v četrtem odstavku beseda »prvega« nadomesti z besedo »drugega« in beseda »pripravišтво« nadomesti z besedilom »devetmesečno pripravništvo ali imajo devet mesecev delovnih izkušenj na področju socialnega varstva«.

7. člen

V prvem odstavku 70. člena se beseda »pripravišтво« nadomesti z besedilom »devetmesečno pripravništvo ali imajo devet mesecev delovnih izkušenj na področju socialnega varstva«.

8. člen

71. člen se spremeni tako, da se glasi:

»71. člen

Vsebino in potek pripravništva, s splošnim aktom določi socialna zbornica.

Socialna zbornica s splošnim aktom določi tudi vsebino in način opravljanja strokovnega izpita ter način organiziranja in izvajanja preverjanja znanja za pridobitev strokovnega izpita za področje socialnega varstva.

K splošnemu aktu iz prvega in prejšnjega odstavka tega člena da soglasje minister, pristojen za socialno varstvo.«.

9. člen

V drugem odstavku 77. člena se:

- četrta alineja spremeni tako, da se glasi:

»- določi vsebino in potek pripravništva, sestavine programa, mentorstvo in način spremljanja in ocenjevanja pripravništva ter nadzoruje izvajanje pripravništva v skladu s splošnim aktom iz prvega odstavka 71. člena tega zakona,«;

- peta alineja spremeni tako, da se glasi:

»- določa vsebino in način opravljanja strokovnega izpita ter organizira in izvaja preverjanje znanja za pridobitev strokovnega izpita na področju socialnega varstva,«;

- sedma alineja spremeni tako, da se glasi:

»- načrtuje in organizira supervizijo strokovnega dela strokovnih delavcev in strokovnih sodelavcev,«.

V tretjem odstavku 77. člena se:

- druga alineja spremeni tako, da se glasi:

»- daje mnenja v postopkih podelitve koncesij, dovoljenj za delo in mnenja iz 18.š člena tega zakona,«;

- na koncu šeste alineje pika nadomesti z vejico in za njo dodata novi sedma in osma alineja, ki se glasita:

»- vodi evidenco o javno verificiranih socialnovarstvenih programih,

- vodi postopek strokovne verifikacije socialnovarstvenih programov.«.

10. člen

Za 79. členom se doda novo V. A) poglavje in novi 79.a, 79.b in 79.c členi ter novo V. B) poglavje in novi 79.č, 79.d, 79.e, 79.f, 79.g in 79.h členi, ki se glasijo:

»V. A) STATUS DRUŠTEV IN DRUGIH ORGANIZACIJ V JAVNEM INTERESU NA PODROČJU SOCIALNEGA VARSTVA

79.a člen

Društvu, ki deluje na področju socialnega varstva, se podeli status društva v javnem interesu na področju socialnega varstva, če poleg splošnih pogojev, ki jih določa zakon, ki ureja društva, izpolnjuje tudi posebne pogoje:

- da ima sprejet program dela, iz katerega je razvidno, da deluje v javnem interesu na področju preprečevanja ali odpravljanja socialnih stisk in težav posameznikov, družin ali skupin prebivalstva in v skladu s kodeksom etičnih načel v socialnem varstvu;
- da zagotavlja strokovno usposobljen kader po tem zakonu.

79.b člen

Status delovanja v javnem interesu na področju socialnega varstva lahko pridobijo tudi druge pravne osebe zasebnega prava, ki niso ustanovljene z namenom pridobivanja dobička in ki presežek prihodkov nad odhodki uporabljajo izključno za opravljanje in razvoj svoje dejavnosti, pri čemer se smiselno uporabljajo določbe o statusu društva v javnem interesu, določene s tem zakonom in zakonom, ki ureja društva.

79.c člen

Ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, vodi evidenco pravnih oseb zasebnega prava, ki jim je na podlagi prejšnjega člena podeljen status delovanja v javnem interesu na področju socialnega varstva.

Evidenca je namenjena vpisu in javni objavi podatkov o pravno pomembnih dejstvih pravnih oseb, ki jim je podeljen status delovanja v javnem interesu na področju socialnega varstva in transparentnosti delovanja teh pravnih oseb. Evidenca je javna knjiga.

V evidenci se obdelujejo naslednji osebni podatki zastopnika pravne osebe: osebno ime, enotna matična številka občana oziroma datum rojstva in spol, državljanstvo in naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča zastopnika pravne osebe iz prvega odstavka tega člena. Ne glede na določbo prejšnjega odstavka je javen le podatek o osebnem imenu zastopnika pravne osebe.

Ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, osebne podatke iz prejšnjega odstavka obdeluje samo za vodenje evidence in izvajanje nalog v zvezi s podelitvijo statusa delovanja v javnem interesu ter za statistične namene.

Za vodenje evidence pravnih oseb zasebnega prava s statusom delovanja v javnem interesu na področju socialnega varstva se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja društva, in na njegovi podlagi izdanega pravilnika, ki ureja vsebino, obliko in način vodenja evidence društev v javnem interesu.

V. B) POSKUSNO IZVAJANJE SOCIALNO VARSTVENE DEJAVNOSTI

79.č člen

Posodabljanje socialno varstvenih storitev, uvajanje novih storitev in organizacijske novosti na področju socialno varstvene dejavnosti se lahko pred uvedbo preverjajo s poskusnim izvajanjem.

Poizkusno izvajanje iz prvega odstavka tega člena se izvaja skladno cilji, ki so za

področje socialnega varstva sprejeti v strateških dokumentih Državnega zbora in Vlade Republike Slovenije, temelji pa na usmerjenosti v posameznika in spoštovanja njegovega spola, starosti in kulture ter na načelih strokovnosti, preglednosti, preverljivosti, racionalne uporabe javnih sredstev in ciljne usmerjenosti.

Vsebinsko, izvajalca v javni mreži in območje, na katerem se izvaja poskus, določi minister, pristojen za socialno varstvo, sam ali na predlog ene od skupnosti socialno varstvenih zavodov, strokovne zbornice, strokovnih inštitucij, reprezentativnih uporabniških združenj in raziskovalnih organizacij.

Ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, je lahko izvajalec poskusnega izvajanja, če je to potrebno za izvedbo projekta poskusnega izvajanja.

Izvajalec iz tretjega odstavka tega člena lahko v izvajanje poskusa vključi tudi druge izvajalce s področja socialnega varstva, zdravstva in izobraževanja ter nevladne organizacije in zasebnike, ki izpolnjujejo kadrovske, prostorske in regionalne pogoje, določene z javnim razpisom.

Izvajalec iz tretjega odstavka tega člena mora sprejeti postopke in ukrepe za zavarovanje osebnih podatkov oseb, vključenih v poskusno izvajanje iz prvega odstavka tega člena, na način, kot je določen z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

Osebo je mogoče vključiti v poskusno izvajanje iz prvega odstavka tega člena le na podlagi njenega pisnega soglasja oziroma soglasja njenega zakonitega zastopnika.

Osebe, vključene v poskusno izvajanje iz prvega odstavka tega člena, lahko v času vključenosti, pridobijo pravico do denarne nagrade ter do kritja stroškov prevoza in prehrane, ki so povezani z vključitvijo v poskusno izvajanje. Upravičenost do teh prejemkov in njihova višina je odvisna od trajanja vključitve osebe v projekt poskusnega izvajanja in od projekta poskusnega izvajanja.

Višino denarnih prejemkov iz prejšnjega odstavka in njihovo izplačilo podrobneje določi minister, pristojen za socialno varstvo, na podlagi potrjenega poskusnega projekta.

Denarna nagrada iz tega člena se ne šteje kot dohodek, ki se upošteva pri uveljavljanju denarne socialne pomoči po zakonu, ki ureja socialno varstvene prejemke. Osebe, upravičene do denarne nagrade iz tega člena, se ne štejejo kot delovno aktivne osebe po zakonu, ki ureja socialno varstvene prejemke.

Osebe, vključene v poskusno izvajanje iz prvega odstavka tega člena, zaradi vključenosti v projekt ne izgubijo pravic in statusov po tem ali drugih predpisih.

Postopek uvajanja, izvajanja, časovno omejitev obdobja izvajanja, spremljanja, evalvacije, vire financiranja, način porabe sredstev in merljive cilje poskusnega izvajanja iz prvega odstavka tega člena ter postopek izbora izvajalcev določi minister, pristojen za socialno varstvo. Uresničevanje ciljev se preveri najkasneje po preteku polovice določenega časovnega obdobja poskusnega izvajanja in po njegovem zaključku.

Minister, pristojen za socialno varstvo, prepove nadaljnje izvajanje poskusa, če so kršene pravice oseb, ki so vključene v poskusno izvajanje iz prvega odstavka tega člena ali če poskusno izvajanje ne dosega zastavljenih ciljev.

Vsebine, ki se izvajajo v obliki poskusnega izvajanja iz prvega odstavka tega člena, se financirajo iz evropskih skladov, pripadajočega dela slovenske udeležbe iz proračuna Republike Slovenije oziroma na podlagi finančne udeležbe izvajalca oziroma uporabnika. Vsebine iz prvega odstavka se lahko financirajo tudi iz proračunov občin na podlagi njihovega soglasja.

79.d člen

Za potrebe uvajanja, izvajanja, spremljanja, poročanja, preverjanja namenskosti porabljenih sredstev evropske kohezijske politike in evalviranja poskusnega izvajanja socialno varstvene dejavnosti iz prejšnjega člena ter za znanstveno raziskovalne in statistične namene, se vodi centralna zbirka podatkov, ki zajema projekte poskusnega izvajanja socialno varstvenih storitev (v nadaljnjem besedilu: centralna zbirka podatkov).

Centralna zbirka podatkov iz prejšnjega odstavka vsebuje naslednje podatke osebe in njenega zakonitega zastopnika:

- osebno ime,
- enotno matično številko občana,
- spol,
- naslov bivanja,
- telefonsko številko,
- elektronski naslov,
- podatke o državljanstvu,
- podatke o dovoljenju za prebivanje tujca,
- podatke o prebivališču,
- podatke, ki se nanašajo na družinska razmerja (število družinskih članov, tip družine, razmerje do vključene osebe),
- podatke o gospodinjstvu,
- podatke, ki se nanašajo na vrsto življenjske skupnosti (zakonska zveza ali zunajzakonska skupnost ali registrirana istospolna partnerska skupnost),
- podatke o statusu (podatke o šolanju, o zaposlitvi, o upokojitvi, drugo),
- podatke o izobrazbi,
- podatke o zdravstvenem stanju in invalidnosti,
- podatke o plačah in drugih dohodkih in prejemkih,
- podatke o premoženju,
- podatke o socialnih stiskah in težavah oseb in družine ter predhodnih obravnavah in vključitvah,
- davčno številko,
- številko tekočega oziroma drugega računa, na katerega bo oseba prejemala socialne prejemke,
- podatke, ki se nanašajo na stanovanjske in bivalne pogoje,
- podatke o spolu,
- podatke o predhodnih vključitvah v druge programe, ki vplivajo na socialni, zdravstveni, zaposlitveni in izobraževalni položaj osebe.

Centralna zbirka podatkov iz prejšnjega odstavka lahko vsebuje tudi podatke, ki niso osebni, ki so potrebni za doseg namena iz prvega odstavka tega člena.

Za posamezen projekt poskusnega izvajanja iz 79.č člena tega zakona se zbirajo samo tisti osebni podatki iz drugega odstavka tega člena, ki so potrebni za doseg namena posameznega projekta.

79.e člen

Centralno zbirko podatkov projektov poskusnega izvajanja iz 79.č člena vodi ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, kot upravljavec te zbirke.

Izvajalci v javni mreži in izvajalci izbrani na podlagi tretjega odstavka 79.č člena tega zakona (v nadaljnjem besedilu: izvajalci poskusnega izvajanja) za namene vključitve podatkov v centralno zbirko podatkov iz prejšnjega člena ter za namene uvajanja, izvajanja, spremljanja in evalviranja posameznega projekta poskusnega izvajanja iz 79.č člena tega zakona zbirajo in obdelujejo tiste osebne podatke iz drugega odstavka prejšnjega člena, ki so potrebni za doseg namena posameznega projekta poskusnega izvajanja iz 79.č člena tega zakona.

Izvajalci poskusnega izvajanja posredujejo ministrstvu, pristojnem za socialno varstvo, osebne podatke iz prejšnjega odstavka za namene vodenja centralne zbirke iz 79.d člena tega zakona.

79.f člen

Podatki za osebe, vključene v poskusno izvajanje socialno varstvenih storitev, se zbirajo na podlagi pisnega soglasja osebe oziroma njenega zakonitega zastopnika, neposredno od osebe oziroma njenega zakonitega zastopnika in od drugih upravljavcev zbirk podatkov, za

katere je oseba oziroma njen zakoniti zastopnik podal pisno soglasje.

79.g člen

Ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, lahko osebne podatke, ki se vodijo v centralni zbirki podatkov iz 79.d člena tega zakona, zbira in obdeluje samo za namene, kot so opredeljeni v prvem odstavku 79.d člena tega zakona.

Izvajalci poskusnega izvajanja osebne podatke, ki jih pridobijo iz centralne zbirke podatkov iz 79.d člena tega zakona, obdelujejo samo za dosego namena posameznega projekta poskusnega izvajanja iz 79.č člena tega zakona.

Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo brezplačno pridobiva podatke iz centralne zbirke podatkov iz 79.d člena tega zakona in jih uporablja za analize, spremljanje izvajanja posameznega projekta poskusnega izvajanja iz 79.č člena tega zakona ter znanstvenoraziskovalne in statistične namene v obliki, ki onemogoča identifikacijo oseb.

79.h člen

Podatki iz centralne zbirke podatkov iz 79.d člena tega zakona se hranijo pet let po prenehanju poskusnega izvajanja iz 79.č člena tega zakona, če posamezni zakon za določene podatke ne določa drugače.

Podatki iz zbirk podatkov izvajalcev poskusnega izvajanja se hranijo pet let po prenehanju poskusnega izvajanja iz 79.č člena tega zakona, če posamezni zakon za določene podatke ne določa drugače.«.

11. člen

V prvem odstavku 98. člena se petnajsta alineja spremeni tako, da se glasi:

»- javni socialnovarstveni programi, razvojni in eksperimentalni socialnovarstveni programi, pomembni za državo in sodelovanje z nevladnimi organizacijami.«.

12. člen

Za 98.a členom se doda nov 98.b člen, ki se glasi:

»98.b člen

Javni in razvojni socialnovarstveni programi se sofinancirajo na podlagi javnega razpisa.

Javni razpis za izbiro in dodelitev sredstev javnim socialnovarstvenim programom in razvojnim socialnovarstvenim programom iz 18.s člena tega zakona, ki so pomembni za državo, se objavi enkrat letno v obsegu zagotovljenih sredstev.

V javnem razpisu se določijo področja in vrste socialnovarstvenih programov, ki se sofinancirajo, način sofinanciranja in pogoji za izvajanje programov, določeni v 18.s členu tega zakona in podzakonskemu predpisu, izdanemu na njegovi podlagi.

Minister, pristojen za socialno varstvo, izda sklep o izboru javnega socialnovarstvenega programa kot prejemnika sredstev za največ deset let, sklep o izboru eksperimentalnega ali razvojnega programa pa za največ tri leta.

Pogodba za izvajanje javnega socialnovarstvenega programa se sklene za vsako leto posebej.

Če je bil znesek javnih sredstev v pogodbi o izvajanju socialnovarstvenega programa določen glede na predvidevanje, da sredstva proračuna, namenjena za socialno varstvo, v času veljavnosti pogodbe ne bodo manjša, kot so bila ob podpisu pogodbe, pa so se kasneje zmanjšala v takšnem obsegu, da programa ni več mogoče izpolniti v dogovorjenem obsegu, se pogodba iz tega razloga v javnem interesu spremeni.

Pogodba o izvajanju socialnovarstvenega programa se lahko spremeni tudi, če

ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, predlaga spremembo obsega ali aktivnosti programa ali če tako spremembo predlaga izvajalec in če ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, s tem soglaša, ker je predlagana sprememba v javnem interesu.

Ta člen se smiselno uporablja tudi za sofinanciranje eksperimentalnih programov.«.

13. člen

V prvem odstavku 99. člena:

- se tretja alineja črta;
- dosedanja četrta alineja postane tretja;
- dosedanja peta alineja, ki postane četrta alineja, se spremeni tako, da se glasi:
»- javni socialnovarstveni programi, razvojni in dopolnilni socialnovarstveni programi, pomembni za občino in sodelovanje z nevladnimi organizacijami.«.

V tretjem odstavku se beseda »četrte« nadomesti z besedo »tretje«.

14. člen

102. člen se spremeni tako, da se glasi:

»102. člen

Nadzor nad izvajanjem tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, s strani javnih socialno varstvenih zavodov, koncesionarjev ter pravnih in fizičnih oseb, ki izvajajo socialno varstvene storitve in so vpisani v register zasebnikov in pravnih oseb iz 67. člena tega zakona (v nadaljnjem besedilu: izvajalci dejavnosti socialnega varstva), nadzor nad izvajanjem drugih zakonov ali na njihovi podlagi izdanih predpisov, ki določajo javna pooblastila ali druge naloge posameznim izvajalcem dejavnosti socialnega varstva ter nadzor nad izvajanjem nalog, ki jih ta zakon nalaga občinam, zlasti preverjanje obsega mreže javne službe, za katero je zadolžena občina in soglasij k cenam storitev, ki jih izda pristojni občinski organ, organizira in izvaja socialna inšpekcija v okviru Inšpektorata Republike Slovenije za delo.

Socialna inšpekcija izvaja tudi nadzor nad izvajanjem tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, s strani fizičnih in pravnih oseb, za katere obstaja sum, da izvajajo dejavnost socialnega varstva brez vpisa v register zasebnikov in pravnih oseb iz 67. člena tega zakona.

Inšpekcijski nadzor izvajajo socialni inšpektorji, ki so delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi.

Za izvajanje inšpekcijskega nadzora po tem zakonu se uporabljajo določbe zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor in zakona, ki ureja inšpekcijo dela, v kolikor posamezna vprašanja s tem zakonom niso urejena drugače.«.

15. člen

102.a člen se črta.

16. člen

103. člen se spremeni tako, da se glasi:

»103. člen

Socialni inšpektor mora imeti stopnjo izobrazbe, določeno v predpisih, ki urejajo sistem javnih uslužbencev, najmanj pet let delovnih izkušenj na področju socialnega varstva in opravljen strokovni izpit za inšpektorja.

Socialni inšpektorji morajo ob izpolnjevanju pogojev iz prvega odstavka izpolnjevati tudi pogoje, ki so določeni za strokovne delavce po tem zakonu.«.

17. člen

104. člen se črta.

18. člen

105. člen se spremeni tako, da se glasi:

»105. člen

Socialni inšpektor ne izvede inšpekcijskega nadzora na pobudo, če ugotovi:

- da se pobuda nanaša na ravnanja izvajalca dejavnosti socialnega varstva ali občine, za katere je pobudnik že prejel pisna pojasnila, ugotovitve ali odločitve ministrstva;
- da pobudnik ni zadovoljen z ravnanji izvajalca dejavnosti socialnega varstva, pa ni vložil ugovora zoper delo strokovnega delavca ali drugega delavca po tem zakonu oziroma izvajalec dejavnosti socialnega varstva še obravnava vloženi ugovor, pri čemer še ni potekel razumen rok za obravnavo, oziroma če je izvajalec dejavnosti socialnega varstva ugovoru ugodil in sprejel ustrezne ukrepe za odpravo razloga za ugovor,
- da pobudnik ni izčrpal rednih pravnih sredstev, ki jih določajo procesni predpisi oziroma, da postopki v okviru rednih pravnih sredstev še niso pravnomočno končani,
- da je bil v isti zadevi že opravljen inšpekcijski nadzor, pobudnik pa ne izkaže razlogov za obnovo postopka,
- da sta od ravnanj, ki jih pobudnik kot sporna očita izvajalcu dejavnosti socialnega varstva ali občini minili več kot dve leti.

Ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, lahko pri določitvi letnega programa dela inšpektorata predlaga vsebino in obseg izvajanja inšpekcijskega nadzora na podlagi tega zakona.«.

19. člen

106., 107., 107.a, 108. in 108.a člen se črtajo.

20. člen

Prvi odstavek 108.b člena se spremeni tako, da se glasi:

»Izvajalcem dejavnosti socialnega varstva in izvajalcem, ki izvajajo programe socialnega varstva ter varstva otrok in družine po posebni pogodbi o sofinanciranju, se zagotavlja inštruktažno svetovanje, ki ga organizira socialna zbornica, izvajajo pa ga tričlanske komisije strokovnjakov, ki jih imenuje pristojni organ socialne zbornice.«.

21. člen

116. člen se spremeni tako, da se glasi:

»116. člen

Z globo od 5.000 do 50.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če:

- opravlja socialno varstvene storitve brez vpisa v register iz 66. člena tega zakona;
- prične z delom, čeprav ne izpolnjuje pogojev iz 60. člena tega zakona.

Z globo od 1.000 do 5.000 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Z globo od 500 do 3.000 eurov se kaznuje posameznik, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.«.

22. člen

117. člen se spremeni tako, da se glasi:

»117. člen

Z globo od 2.000 do 20.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnosti, če vodi postopke tako, da ne zagotavlja zaupnosti podatkov ter osebne integritete in dostojanstva upravičenca ali krši dolžnosti varovanja poklicne skrivnosti (93. člen).

Z globo od 200 do 2.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Z globo od 100 do 1.000 eurov se kaznuje posameznik, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.«.

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

23. člen

Z uveljavitvijo tega zakona prenehajo veljati:

1. Pravilnik o izvajanju inšpekcijskega nadzora na področju socialnega varstva (Uradni list RS, št. 74/04);
2. Pravilnik o pripravništvu na področju socialnega varstva (Uradni list RS, št. 128/04);
3. Pravilnik o opravljanju strokovnega izpita na področju socialnega varstva (Uradni list RS, št. 120/04).

Podzakonska akta iz 2. in 3. točke prejšnjega odstavka se uporabljata do uveljavitve splošnega akta iz spremenjenega 71. člena zakona, če nista v nasprotju z zakonom.

24. člen

Postopki inšpekcijskega nadzora na področju socialnega varstva, ki se do uveljavitve tega zakona še niso končali, se dokončajo po dosedanjih predpisih.

25. člen

Pripravniki, ki opravljajo pripravništvo na dan uveljavitve tega zakona, dokončajo pripravništvo in opravijo strokovni izpit po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

26. člen

Akti o ustanovitvi javnega socialno varstvenega zavoda ter statuti ali pravila zavoda se uskladijo s tem zakonom v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

27. člen

Minister, pristojen za socialno varstvo, izda podzakonski predpis iz novega osmega odstavka 18.s člena zakona v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

Socialna zbornica s soglasjem ministrstva, pristojnega za socialno varstvo, v treh mesecih od uveljavitve tega zakona, izda splošna akta iz spremenjenega 71. člena zakona.

28. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Ne glede na prejšnji odstavek se začnejo novi 18.s, 18.š in 18.t člen, spremembe 69. člena, spremembe prvega odstavka 70. člena, spremembe 71. člena, spremembe in dopolnitve tretjega odstavka 77. člena, spremembe petnajste alineje prvega odstavka 98. člena, novi 98.b člen in spremembe prvega odstavka 99. člena, uporabljati tri mesece po uveljavitvi tega zakona.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

V Sloveniji že več kot desetletje poteka prenos izvajanja širitev različnih oblik strokovne pomoči na področju socialnega varstva na zasebni sektor. Pretežni del teh storitev opravljajo nevladne organizacije, ki pogosto dajejo pobudo za zagotavljanje določenih storitev, ki jih Vlada Republike Slovenije na podlagi ugotovljenega javnega interesa pogosto tudi sofinancira. Prav področje socialnega varstva je področje, kjer se takšna uspešnost in učinkovitost kaže še v posebni obliki, saj se na takšen način oblikujejo zelo kakovostni in uporabnikom bolj prijazni programi.

Sistem socialnega varstva v Sloveniji zagotavlja različne oblike pomoči posameznikom in skupinam, ki se znajdejo v stiskah. Storitve socialnega varstva izvajajo javni socialnovarstveni zavodi. Pri tem jih s svojimi programi uspešno dopolnjujejo programi, ki jih pretežno izvajajo nevladne organizacije, ki se lažje in predvsem hitreje odzivajo na potrebe, ki izhajajo iz lokalnih okolij. Nevladne organizacije prevzemajo pobudo za zagotavljanje različnih storitev socialnega varstva, Vlada Republike Slovenije pa jih na podlagi ugotovljenega javnega interesa sofinancira.

Socialnovarstveni programi so namenjeni preprečevanju in reševanju socialnih stisk posameznih ranljivih skupin prebivalstva (in v določenih primerih vzdrževanju sprejemljivega socialnega stanja posameznikov, pri katerih ne moremo pričakovati rešitve težav) in so dopolnitev k socialnovarstvenim storitvam in ukrepom. Programi se izvajajo na podlagi verifikacije ali smernic, ki so objavljene v javnih razpisih za njihovo (so)financiranje in se oblikujejo tako, da upoštevajo značilnosti in potrebe posamezne ciljne skupine uporabnikov ter izhajajo iz posebnosti okolja in območja, v katerem se izvajajo.

Mreže socialnovarstveni programov se oblikujejo za posamezna področja oziroma posamezne ciljne skupine: preprečevanje nasilja, pomoč žrtvam nasilja in delo s povzročitelji nasilja; področje zasvojenosti; področje duševnega zdravja; pomoč brezdomcem; pomoč otrokom in mladoletnikom, prikrajšanim za primerno družinsko življenje, ter mladoletnikom s težavami v odraščanju; pomoč starejšim osebam, ki potrebujejo podporo v vsakodnevem življenju; podpora za neodvisno življenje invalidov; psihosocialna pomoč otrokom, odraslim in družinam; socialno vključevanje Romov; preprečevanje in odpravljanje socialnih stisk drugih ranljivih skupin.

Z novim poglavjem in novo določbo 18.s člena se zapisuje tisto, kar v praksi že poteka in se predlaga opredelitev štirih vrst socialnovarstvenih programov, namenjenih preprečevanju in reševanju socialnih stisk posameznih ranljivih skupin prebivalstva, in sicer:

1. Javni socialnovarstveni programi
2. Razvojni socialnovarstveni programi
3. Eksperimentalni socialnovarstveni programi
4. Dopolnilni socialnovarstveni programi.

Javni socialnovarstveni programi so programi, ki so se že najmanj tri leta izvajali kot razvojni programi in so strokovno verificirani po postopku, ki ga določi Socialna zbornica Slovenije v soglasju z ministrom, pristojnim za socialno varstvo, s splošnim aktom za izvrševanje javnih pooblastil. Predlaga se tudi, da se javni socialnovarstveni programi vključijo v enotni sistem evalviranja doseganja ciljev programa, ki obsega preverjanje ustreznosti programa za ciljno populacijo, merjenje uspešnosti in učinkovitosti programa, oceno tveganja za izvedbo programa ter analizo vidikov trajnosti programa. Ko namreč program pridobi strokovno verifikacijo, ga evalvacijski tim Inštituta RS za socialno varstvo uvede v enotni sistem evalviranja doseganja ciljev programa. Tovrstne evalvacije so nujno potrebne, saj se javni socialnovarstveni programi pri samoevalvacijah težko izognejo subjektivnosti in s tem pristranskosti.

Razvojni socialnovarstveni programi so programi, ki se izvajajo krajše časovno obdobje in še ne

izpolnjujejo pogojev za pridobitev strokovne verifikacije.

Eksperimentalni socialnovarstveni programi so programi, ki se lahko izvajajo največ tri leta in s katerimi se razvijajo nove metode in oblike in pristopi za preprečevanje in reševanje stisk posameznih ranljivih skupin.

Dopolnilni socialnovarstveni programi so programi lokalnega pomena, ki dopolnjujejo javno službo ali ji nudijo alternativo, se pa izvajajo po načelih in metodah dela v socialnovarstveni dejavnosti.

Z novo določbo 18.s člena se določajo pogoji, ki jih mora izvajalec socialnovarstvenega programa izpolnjevati ter pravna podlaga za izdajo podzakonskega akta.

Z novo določbo 18.š člena se predlaga, da morajo izvajalci samo za izvajanje razvojnih in eksperimentalnih socialnovarstvenih programov, ne pa tudi dopolnilnih, saj se ti financirajo s strani občin in so tako samo v njihovi pristojnosti, pridobiti mnenje Socialne zbornice Slovenije o strokovni ustreznosti omenjenih programov, saj je le tako lahko mogoče zagotoviti primernost vsebine posameznih socialnovarstvenih programov in ustreznost izvajalcev omenjenih socialnovarstvenih programov.

Z novo določbo 18.t člena je določeno, da evidenco javnih socialnovarstvenih programov, ki so strokovno verificirani po postopku, določenim s splošnim aktom, ki ga sprejme Socialna zbornica Slovenije v soglasju s pristojnim ministrstvom, vodi Socialna zbornica Slovenije. Namen te evidence je prepoznavnost socialnovarstvenih programov in določitev podlage za sofinanciranje javnih verificiranih socialnovarstvenih programov. Samo programi, ki bodo pridobili strokovno verifikacijo, lahko namreč pridobijo finančna sredstva v okvirju javnega razpisa in se uvrstijo med javne socialnovarstvene programe. Evidenca ne bo vsebovala osebnih podatkov, ampak bo vsebovala naziv izvajalca programa, naslov, mrežo programov v skladu z Resolucijo o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013-2020, naziv programa, številko verifikacijske listine, datum izdaje te listine, veljavnost listine, itd.

K 2. členu:

54.a člena veljavnega zakona določa, da akt o sistemizaciji delovnih mest sprejme direktor socialno varstvenega zavoda v soglasju s pristojnim ministrom.

Akt o sistemizaciji delovnih mest določa organizacijo delovnega procesa, delovna mesta pa so opredeljena v Pravilniku o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev. Za poslovanje zavoda je odgovoren direktor zavoda, ki mora zagotavljati zadostno število kadra za izvajanje storitev, hkrati pa tudi, da so zaposlenim zagotovljene pravice, ki jim pripadajo po kolektivni pogodbi. V postopku sprejemanja akta o sistemizaciji mora direktor pridobiti tudi mnenje reprezentativnega sindikata, ki ščiti pravice zaposlenih. Nadzor nad izvajanjem Zakona o socialnem varstvu, drugih zakonov in podzakonskih predpisov izvaja pristojna inšpekcija, ki v nadzoru ugotavlja med drugim tudi to, ali se storitev za uporabnika izvaja v predpisanem obsegu. Normative in standarde, ki jih je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti določilo s podzakonskim predpisom, je direktor dolžan izvajati, tako kot tu vse ostale predpise, hkrati pa je podvržen tudi nadzoru pristojne inšpekcije.

Glede na navedeno menimo, da določba, da mora k aktu o sistematizaciji delovnih mest v javnem socialno varstvenem zavodu podati soglasje minister, pristojen za socialno varstvo, administrativno obremenjuje delo ministrstva, hkrati pa ne prispeva h kakovosti izvajanja storitev, saj so za spremljanje zakonitosti in pravilnosti storitev izvajanja na voljo drugi instrumenti. Na podlagi navedenega se predlaga črtanje 54.a člena veljavnega zakona.

K 3. členu:

56. člen veljavnega zakona določa, da direktorja imenuje in razreši ustanovitelj zavoda (peti odstavek). Če je ustanoviteljica javnega socialno varstvenega zavoda Republike Slovenije, imenuje in razreši direktorja svet zavoda s soglasjem ministra, pristojnega za socialno varstvo, po predhodnem mnenju pristojnega organa lokalne skupnosti, v kateri ima zavod sedež (šesti odstavek). Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko minister, pristojen za socialno varstvo, sam imenuje direktorja, če ga v roku treh mesecev po prenehanju mandata dotedanjemu direktorju ali po njegovi razrešitvi, ne imenuje svet zavoda. Prav tako lahko minister sam razreši direktorja, če ugotovi:

- da direktor ne opravlja nalog, ki so mu naložene z zakonom ali pri svojem delu krši zakon,
- da je direktor objektivno odgovoren za slabo finančno poslovanje zavoda,
- da je pristojni organ zavoda zavrnil predlog programa dela, ki ga je predložil direktor
- da je računsko sodišče podalo negativno mnenje o finančnem poslovanju zavoda
- da je komisija za strokovni in upravni nadzor ugotovila hujše strokovne napake pri izvajanju dejavnosti zavoda,
- da ni poskrbel za začetek razpisnega postopka imenovanja direktorja v roku, ki ga določa statut zavoda (sedmi odstavek).

V praksi se v postopku imenovanja in razrešitve direktorja javnega socialnovarstvenega zavoda v nekaterih primerih dogaja, da lokalna skupnost ne izda mnenja ali pa predolgo odlašajo z mnenjem, s čimer se zavlačuje postopek imenovanja in razrešitve, zato se predlaga, da mora mnenje dati v roku 60 dni od dneva, ko je bila zanj zaprosena, drugače lahko svet zavoda nadaljuje postopek imenovanja in razrešitve direktorja brez tega mnenja. Z namenom, da lahko svet zavoda bolj predvidljivo zaključi postopek imenovanja direktorja se predlaga, da mora minister, pristojen za socialno varstvo, podati soglasje k imenovanju direktorja javnega socialnovarstvenega zavoda v roku 60 dni od dneva, ko je bil zanj zaprosen.

Rok 60 dni se predlaga iz razloga, ker bi določitev daljšega roka za podajo predhodnega mnenja organa lokalne skupnosti in soglasja ministra, pristojnega za socialno varstvo, postopek imenovanja direktorja zavoda preveč zavlekla. 60 dnevni rok, ki je določen, da lokalna skupnost poda mnenje k izbranemu kandidatu za direktorja socialnovarstvenega zavoda, je smiselno glede na to, da je v nekaterih primerih časovno obdobje za sklic seje občinskega sveta, ki takšno mnenje poda, tudi več kot 30 dni. Takšno obdobje je predvsem v času zimskih počitnic (dopustov) in poletnih dopustov. Tudi iz dosedanje prakse izhaja, da bi v večini primerov ostali brez mnenja lokalne skupnosti, ker lokalne skupnosti podajajo mnenja šele po preteku 30 dnevnega roka. Za ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, je mnenje lokalne skupnosti zelo pomemben pokazatelj, ali bo lokalna skupnost uspešno sodelovala z izbranim direktorjem. Socialno varstveni zavodi so vpeti v dogajanja v nekem lokalnem okolju, zato je medsebojno sodelovanje zelo pomembno za uporabnike socialnovarstvenih storitev in prebivalstvom tega kraja. 60 dnevni rok pa daje ministru, pristojnemu za socialno varstvo, dovolj časa, da v primeru ko izbranega kandidata bremenijo določene okoliščine, izvede ustrezne postopke in na podlagi ugotovljenega odloči o tem, ali bo soglasje podal.

Pojasnjujemo še, da je Vrhovno sodišče RS je v sodbi št. VIII Ips 185/2015 z dne 10. 11. 2015 zavzelo stališče, da imenovanje direktorja javnega zavoda ni upravna zadeva, je pa druga javnopravna stvar v smislu določbe 4. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13). Vrhovno sodišče RS je v sklepu št. I Up 51/2007 z dne 8. 10. 2008 navedlo, da gre za subsidiarno uporabo pravil Zakona o splošnem upravnem postopku v primerih, ko sam materialni predpis (v konkretnem primeru Zakon o zavodih in Zakon o socialnem varstvu) nima posebnih določb glede postopka in načina izdaje soglasja. Glede na navedeno, se v postopku pridobivanja predhodnega mnenja pristojnega organa lokalne skupnosti in soglasja pristojnega ministra smiselno uporabljajo postopkovna določila Zakona o splošnem upravnem postopku.

K 4. členu:

Za 57. členom se predlaga nov 57.a člen, ki določa, da akt o ustanovitvi javnega socialno varstvenega zavoda izda ustanovitelj, statut zavoda ali pravila pa sprejme svet zavoda.

Po hierarhiji pravnih aktov je ustanovitveni akt višji pravni akt od statuta ali pravil. Za ustanovitev javnega zavoda mora ustanovitelj Republika Slovenija oziroma v njenem imenu

Vlada Republike Slovenije v ustanovitvenem aktu opredeliti vse bistvene elemente, ki omogočajo samostojno delovanje javnega zavoda. Ustanovitveni akt je podlaga za registracijo dejavnosti in opredelitev pristojnosti organov na novoustanovljenega socialno varstvenega zavoda. Statut zavoda mora biti v celoti usklajen z določbami ustanovitvenega akta, v primeru, da je določba statuta v nasprotju z določbo ustanovitvenega akta, pa velja določba ustanovitvenega akta. Ker je statut najvišji interni akt, je smiselno, da ga sprejema samo svet socialno varstvenega zavoda, ustanovitelj pa z ustanovitvenim aktom določa dejavnosti, organe zavoda in vse ostale bistvene elemente za delovanje socialno varstvenega zavoda.

Zaradi zgoraj navedenega, je že z ustanovitvenim aktom, ki ga sprejme Vlada Republike Slovenije, zagotovljeno enotno delovanje in upravljanje socialno varstvenih zavodov ter da mora svet zavoda, kot organ upravljanja, pri sprejemanju statutov v celoti upoštevati določbe ustanovitvenih aktov. Zaradi racionalizacije postopkov ustanovitve javnega socialnovarstvenega zavoda se predlaga, da akt o ustanovitvi izda ustanovitelj, to je Vlada RS, statut zavoda ali pravila (45. in 46. člen Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC in 127/06 – ZJZP)) pa sprejme svet zavoda. Predstavniki ustanovitelja predstavljajo večino v svetih zavoda. Tako akt, kot tudi statut, trenutno zahtevata usklajevanje z Ministrstvom za zdravje in Ministrstvom za finance in mnenje Službe Vlade RS za zakonodajo. S predlagano spremembo bi bilo potrebno usklajevanje samo v postopkih v zvezi s spremembami akta o ustanovitvi, z vsemi določbami, ki jih zahteva 8. člen Zakon o zavodih in druge določbe v skladu z Zakonom o socialnem varstvu glede izvajanja socialno varstvenih zavodov, ki bi jih podajal ustanovitelj, ne pa tudi v postopkih v zvezi s sprejemom ali spremembo statuta zavoda.

K 5. členu:

1. točka prvega odstavka 68.b člena veljavnega zakona določa, da Skupnost socialnih zavodov Slovenije na področju institucionalnega varstva starejših in na področju varstva posebnih skupin odraslega prebivalstva, ki ga izvajajo domovi za starejše in posebni socialno varstveni zavodi za odrasle, med drugim vzpostavi in vodi enoten informacijski sistem na področju dejavnosti skupnosti in zagotavlja njegovo povezavo v enoten informacijski sistem socialnega varstva. Računsko sodišče Republike Slovenije je k tej določbi podalo mnenje, da je treba uskladiti stanje s tem, kar je določeno.

Ker vzpostavitev in vodenje enotnega informacijskega sistema na področju dejavnosti skupnosti v praksi ni izvedljivo, vsak zavod pa že ima informacijsko podporo in bi spravljanje na skupen imenovalac pomenilo nepotrebne ogromne stroške, se predlaga sprememba 1. točke prvega odstavka 68.b člena veljavnega zakona na način, da zgoraj omenjena skupnost samo oblikuje pravila za vodenje sistemov, ki tvorijo poenoten informacijski sistem na področju dejavnosti skupnosti, ne vzpostavi in vodi pa enoten informacijski sistem na področju dejavnosti skupnosti ter zagotavlja njegovo povezavo v enoten informacijski sistem socialnega varstva.

Glede na to, da gre pri izvajanju tega vidika javnih pooblastil za ustvarjanje informacijskega sistema, ki služi potrebam tako Skupnosti socialnih zavodov Slovenije oziroma njenim članom, kakor tudi Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter tudi drugim državnim in lokalnim deležnikom, se predlaga, da se v 1. točko prvega odstavka 68.b člena veljavnega zakona doda besedilo »na podlagi predhodnega mnenja ministrstva, pristojnega za socialno varstvo«. Na tak način dosežemo usklajen pristop do tega vprašanja med »kreatorjem« informacijskega sistema ter uporabniki in plačniki.

K 6. členu:

69. člen veljavnega zakona določa, da lahko socialnovarstvene storitve opravljajo le strokovni delavci in strokovni sodelavci. Strokovni delavci so:

- strokovni delavci, ki imajo končano višjo ali visoko šolo, ki izobražuje za socialno delo in opravljeno pripravništvo ter strokovni izpit iz področja socialnega varstva;
- strokovni sodelavci, ki so končali višjo ali visoko šolo psihološke, pedagoške smeri in njenih specialnih disciplin, upravne, pravne, sociološke, zdravstvene smeri - smer delavni terapevt in teološke smeri z ustrezno specializacijo, pri čimer morajo imeti eno leto delovnih izkušenj na

področju socialnega varstva, opravljeno pripravništvo in strokovni izpit iz področja socialnega varstva in

- v domovih za otroke in v socialno varstvenih zavodih za usposabljanje strokovni delavci iz drugega odstavka 69. člena in delavci, ki so končali višjo ali visoko šolo pedagoške, socialno pedagoške, psihološke ter defektološke smeri in so opravili pripravništvo in strokovni izpit.

Strokovni sodelavci so določeni v 70. členu veljavnega zakona in so delavci, ki opravljajo posamezne socialno varstvene storitve in so končali programe izobraževanja v skladu s posebnimi predpisi ter imajo opravljeno pripravništvo in strokovni izpit.

Predlagane spremembe 69. člena veljavnega zakona izobrazbenih omejitev ne odpravljajo oziroma dopolnjujejo. Analiza opravljanja pripravništva v Republiki Sloveniji, ki jo je opravila Vlada Republike Slovenije junija 2015, na področjih, ki se izvajajo predvsem v državni upravi oziroma v javnem sektorju z namenom preverbe možnosti zaposlovanja ter potrebe po opravljanju pripravništev in posebnih strokovnih izpitov, je nakazala potrebo po odpravi obveznega pripravništva na način, kot ga določa veljavni Zakon o socialnem varstvu. Na podlagi pripomb strokovne javnosti, se trenutno predlaga odprava pripravništva kot obveznega pogoja za pristop k strokovnemu izpitu na področju socialnega varstva.

Predlaga se torej odprava pripravništva kot obveznega pogoja za pristop k strokovnemu izpitu ter da lahko k strokovnemu izpitu pristopijo tudi kandidati, ki niso opravljali pripravništva, imajo pa šest ali devet mesecev delovnih izkušenj na področju socialnega varstva. Predlaga se tudi, da pripravniška doba traja šest ali devet mesecev. Dolžina pripravniške dobe ali delovnih izkušenj na področju socialnega varstva je odvisna od vrste izobrazbe - za vse tiste, ki so končali višjo ali visoko šolo, ki izobražuje za socialno delo, se zahteva šestmesečno pripravništvo ali šestmesečne delovne izkušnje na področju socialnega varstva, saj del praktičnega znanja diplomanti Fakultete za socialno delo pridobijo že med samim izobraževanjem, za vse druge diplomante pa se zahteva devetmesečno pripravništvo ali devetmesečne delovne izkušnje na področju socialnega varstva. Ocenjuje se namreč, da se lahko šele po preteku omenjenega časa šteje, da je posameznik opravljal delo na področju socialnega varstva v takem obsegu, da ga lahko opravlja samostojno.

K 7. členu:

Glej obrazložitev k prejšnjemu členu.

K 8. členu:

71. člen veljavnega zakona določa, da pogoje in način opravljanja pripravništva in strokovnega izpita s splošnim aktom določi Socialna zbornica Slovenije, ki tudi organizira in izvaja preverjanje znanja za pridobitev strokovnega izpita za področje socialnega varstva.

Splošne določbe v zvezi s pripravništvom na področju socialnega varstva v skladu z delovnopravno zakonodajo vsebuje Kolektivna pogodba za dejavnost zdravstva in socialnega varstva Slovenije (Uradni list RS, št. 15/94, 18/94 – ZRPJZ, 57/95, 19/96, 56/98, 76/98, 39/99 – ZMPUPR, 102/00, 62/01, 43/06 – ZKoliP, 60/08, 75/08, 107/11, 40/12, 46/13 in 106/15), zato se s spremembo 71. člena veljavnega zakona predlaga, da vsebino pripravništva (podrobnejše vsebinske pogoje), trajanje in potek pripravništva ter program, mentorstvo in način spremljanja in ocenjevanja pripravništva ter nadzor nad izvajanjem pripravništva s splošnim aktom za izvrševanje javnih pooblastil, določi Socialna zbornica Slovenije. Splošno določbo v zvezi s strokovnim izpitom na področju socialnega varstva predstavlja 69. člen zakona in druge določbe, zato se s spremembo 71. člena veljavnega zakona predlaga tudi, da Socialna zbornica Slovenije s splošnim aktom za izvrševanje javnih pooblastil določi vsebino strokovnega izpita za področje socialnega varstva (podrobnejše vsebinske pogoje), način opravljanja ter način organiziranja in izvajanja preverjanja znanja za pridobitev strokovnega izpita za področje socialnega varstva.

Z novim tretjim odstavkom se predlaga, da k zgoraj omenjenima splošnima aktoma poda soglasje minister, pristojen za socialno varstvo. Ministrstvo, pristojno za socialno varstvo je

namreč tisto, ki skupaj s stroko postavi usmeritve za izvajanje določenega javnega pooblastila, izvajanje pa je potem v celoti prepuščeno Socialni zbornici Slovenije.

K 9. členu:

77. člen veljavnega zakona določa naloge, ki so Socialni zbornici Slovenije, dodeljena kot javna pooblastila, med katerimi je tudi določanje pogojev in načina opravljanja pripravništva ter strokovnega izpita ter načrtovanje in organiziranje supervizije strokovnega dela strokovnih delavcev in druge naloge, med katerimi je tudi predlaganje članov za strokovni svet iz 8. člena veljavnega zakona.

S spremembo 71. člena veljavnega zakona (glej obrazložitev k 11. členu predloga zakona) se predlaga, da vsebino pripravništva, trajanje in potek pripravništva ter program, mentorstvo in način spremljanja in ocenjevanja pripravništva ter nadzor nad izvajanjem pripravništva s splošnim aktom določi Socialna zbornica Slovenija. Predlaga se tudi, da Socialna zbornica Slovenije s splošnim aktom določi vsebino strokovnega izpita za področje socialnega varstva, način opravljanja ter način organiziranja in izvajanja preverjanja znanja za pridobitev strokovnega izpita za področje socialnega varstva. Na podlagi navedenega se morata ustrezno spremeniti tudi nalogi v četrti in peti alineji drugega odstavka 77. člena veljavnega zakona.

Zaradi dopolnitve veljavnega zakona z novim poglavjem o socialnovarstvenih programih (glej obrazložitev k 2. členu predloga zakona), ki uvaja nove naloge za Socialno zbornico Slovenije, in sicer vodenje postopka strokovne verifikacije socialnovarstvenih programov in evidence javno verificiranih socialnovarstvenih programov ter podajanje mnenja k strokovni ustreznosti razvojnih in eksperimentalnih programov, se predlaga dopolnitev tretjega odstavka 77. člena veljavnega zakona z omenjenimi nalogami.

Predlaga se tudi dopolnitev sedme alineje drugega odstavka 77. člena veljavnega zakona na način, da Socialna zbornica Slovenija kot javno pooblastilo opravlja tudi nalogo načrtovanja in organiziranja supervizije strokovnega dela, ne samo za strokovne delavce, ampak tudi za strokovne sodelavce. Strokovni sodelavci so namreč že sedaj vključeni v supervizijo, nov podzakonski akt o načrtovanju, spremljanju in izvajanju supervizije strokovnega dela na področju socialnega varstva, ki je v zadnji fazi obravnave, pa že vključuje določbo, ki opredeljuje, da se supervizije udeležujejo tudi strokovni sodelavci na področju socialnega varstva, zato je treba zagotoviti zakonsko podlago.

K 10. členu:

Zakon o društvih (Uradni list RS, št. 64/11 – UPB2) ureja splošne pogoje za pridobitev statusa društva v javnem interesu na različnih področjih, podelitev statusa, vlogo, obveščanje, odvzem statusa, pridobitev statusa s posebnim zakonom in prednosti, ki jih društvom daje pridobljeni status. Določa tudi, da se s posebnim zakonom lahko podrobneje opredeli področje delovanja oziroma dejavnosti, ki so v javnem interesu, in lahko določijo tudi posebni pogoji za pridobitev tega statusa. Po mnenju predlagatelja tega zakona mora društvo, ki želi pridobiti status društva, ki deluje v javnem interesu na področju socialnega varstva, poleg splošnih, z Zakonom o društvih določenih pogojev, izpolnjevati tudi posebne pogoje, in sicer da ima na pristojnih organih društva sprejet program dela, iz katerega je razvidno, da deluje v javnem interesu na področju preprečevanja ali odpravljanja socialnih stisk in težav posameznikov, družin ali skupin prebivalstva v skladu s kodeksom etičnih načel v socialnem varstvu ter da zagotavlja strokovno usposobljen kader za izvajanje dejavnosti v javnem interesu po tem zakonu, tj. strokovno usposobljen kader predvsem za vodenje socialnovarstvenih programov, za katerega ni nujno, da je v društvu tudi zaposlen (lahko je prostovoljec, član društva in podobno). Namen izpolnjevanja določenih strokovnih pogojev je, da se pri izvajanju socialnovarstvenih programov z najranjivejšo populacijo zagotovi nudenje strokovno kvalitetnih storitev v skladu s socialno varstveno doktrino in etičnim kodeksom delavcev na področju socialnega varstva ter da se prepreči nestrokovno poseganje v človekovo zasebno sfero.

Trenutno imajo torej na podlagi Zakona o društvih možnost pridobiti status delovanja v javnem interesu na področju socialnega varstva (in s tem povezane pravice) samo društva, ne pa tudi ostale pravne osebe zasebnega prava, ki niso ustanovljene z namenom pridobivanja dobička, ki presežek prihodkov nad odhodki uporabljajo izključno za opravljanje, ki ne delujejo samo v interesu svojih članov ali ustanoviteljev, temveč tudi v korist tretjih oseb ter pri tem dosegajo povsem primerljive javno koristne cilje kot društva. Glede na to, da sistem podelitve statusa

delovanja v javnem interesu na področju socialnega varstva temelji na javnokoristnem delovanju in izkazanih dosežkih, je razlikovanje na podlagi pravno organizacijske oblike nesmiselno. Na podlagi navedenega se predlaga se, da omogoči pridobitev statusa delovanja v javnem interesu na področju socialnega varstva tudi drugim pravnim osebam zasebnega prava, ki niso ustanovljene z namenom pridobivanja dobička in ki presežek prihodkov nad odhodki uporabljajo izključno za opravljanje in razvoj svoje dejavnosti, pri čemer se smiselno uporabljajo določbe o statusu društva v javnem interesu, določene s tem zakonom in zakonom, ki ureja društva.

Z namenom vpisa in javne objave podatkov o pravno pomembnih dejstvih pravnih oseb, ki jim je podeljen status delovanja v javnem interesu na področju socialnega varstva in transparentnosti delovanja teh pravnih oseb se predlaga, da ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, vodi evidenco omenjenih pravnih oseb, pri vodenju katere se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja društva, in na njegovi podlagi izdanega pravilnika, ki ureja vsebino, obliko in način vodenja evidence društev v javnem interesu. Z namenom varstva osebnih podatkov je določeno, da se v evidenci obdelujejo naslednji osebni podatki zastopnika pravne osebe: osebno ime, EMŠO oziroma datum rojstva in spol, državljanstvo in naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča zastopnika pravne osebe. Javen je le podatek o osebnem imenu zastopnika pravne osebe. Določeno je tudi, da lahko ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, navedene osebne podatke obdeluje samo za vodenje evidence in izvajanje nalog v zvezi s podelitvijo statusa delovanja v javnem interesu ter za statistične namene.

Predlaga se torej dodatna vsebinska ureditev vprašanja pridobitve statusa društva v javnem interesu na področju socialnega varstva in možnost pridobitve statusa delovanja v javnem interesu na področju socialnega varstva tudi drugim pravnim osebam zasebnega prava ter vodenje evidence, zato se predlaga novo posebno poglavje in tri nove določbe.

Predlaga se tudi novo posebno poglavje ter nove določbe 79.č, 79.d, 79.e, 79.f, 79.g in 79.h, ki urejajo poskusno izvajanje socialno varstvene dejavnosti in uvajajo možnost izvedbe različnih pilotnih projektov. S temi določbami se spodbuja razvoj dejavnosti, zasleduje pluralnost in transparentnost ter zagotavlja pogoje za pregledno financiranje in spremljanje pri uvajanju novosti na področju socialnega varstva.

Podlaga za poskusno izvajanje so usmeritve oziroma cilji zapisani v strateških dokumentih, ki jih sprejme Državni zbor ali Vlada Republike Slovenije. Predlagatelj poizkusnega izvajanja oziroma preverjanja novosti na področju socialnega varstva mora poleg jasno opredeljenih ciljev in usmerjenosti v uporabnika, predlog poizkusnega projekta oblikovati na tudi načelih strokovnosti, preglednosti, preverljivosti in racionalne uporabe javnih sredstev.

Pred začetkom nove organiziranosti oziroma umestitvijo novih ali posodobljenih storitev in programov v sistem socialnega varstva je smiselno predhodno preizkusiti oziroma izvesti poskusno izvajanje predlagane novosti. Posodabljanje in poskusno izvajanje socialno varstvene dejavnosti je potrebno tako s strokovnega in vsebinskega vidika, kot tudi zaradi zahteve po finančni vzdržnosti in učinkovitosti ter jasnejšemu definiranju zakonske ureditve novih rešitev. Za možnost, s katero se omogoča predhodno testiranje organiziranosti dejavnosti oziroma posamezne storitve ali programa, do sedaj ni bilo ustrezne pravne podlage.

Nova pravna podlaga daje ustrezen pravni okvir za določitev predloga poskusnega izvajanja, načina obravnave ter potrditve predloga, kot tudi glede izvedbe, evalvacije in morebitne prekinitve projekta v okviru poskusnega izvajanja, v kolikor bi prišlo do kršitev.

Predlagana rešitev zasleduje pluralen pristop k možnosti predlaganja projektov, vendar daje ministru, pristojnem za socialno varstvo, dokončno možnost odločanja o predlaganemu projektu.

Predlaga se je lahko izvajalec poskusnega izvajanja, poleg izvajalcev iz javne mreže, ki jih določi, minister, pristojen za socialno varstvo (centri za socialno delo, domovi za starejše, posebni socialno varstveni zavodi za odrasle, varstveno delovni centri, socialno varstveni zavodi za usposabljanje), tudi ministrstvo, pristojno za socialne zadeve samo, če je to potrebno za izvedbo poskusnega izvajanja.

Predlaga se tudi, da se omogoči dodatno vključitev širokega nabora zunanjih izvajalcev, s čimer želi predlagatelj v največji meri odpreti možnost participacije in sodelovanja pri oblikovanju novih rešitev v okviru socialno varstvene dejavnosti.

Vsebinsko se poskusno izvajanje lahko nanaša na storitve svetovanja, podpore, osebne in skupinske pomoči, koordinacije, nastanitve oziroma oskrbe ter spremljajočih dejavnosti kot so

na primer ugotavljanje potreb, usposabljanje in ocenjevanje izvajanja dejavnosti. Preizkus lahko zajame tudi integrirane storitve, ki se izvajajo v sodelovanju z drugimi področji/resorji, kot so primeroma zdravstvo, izobraževanje, kultura ali kmetijstvo, in sicer v urbanih in ruralnih okoljih. Cilj preizkusov je pluralizacija izvajalcev in storitev ter čim bolj racionalna uporaba javnih in zasebnih sredstev ob maksimiranju učinkov za uporabnika.

Posebej se opredeljuje tudi možnost za dodatne prejemke oseb, ki bodo vključene v poskusno izvajanje. Predlaga, da so osebe lahko upravičene do denarne nagrade ter do kritja stroškov prevoza in prehrane, ki so povezani z vključitvijo v poskusno izvajanje. Po dosedanjih izkušnjah, je namreč v različnih poskusnih projektih prihajalo do problema pokritja stroškov, ki so nastajali na podlagi vključenosti v poskusni program. Zato se predlaga pravna rešitev, s katero se omogoča kritje stroškov, ki niso sistemsko urejeni, vendar nastajajo zaradi vključitve oseb v poskusno izvajanje. Predlaga se, da je upravičenost do omenjenih prejemkov in njihova višina odvisna od trajanja vključitve osebe v projekt poskusnega izvajanja in od vsebine projekta poskusnega izvajanja. Določeno je tudi, da višino prejemkov, njihovo izplačilo podrobneje opredeli minister, pristojen za socialno varstvo, na podlagi potrjenega poskusnega projekta. Z namenom, da se osebam, vključenim v poskusno izvajanje, ki je začasne narave, materialno stanje ne bi poslabšalo, je določeno, da se denarna nagrada ne šteje kot dohodek, ki se upošteva pri uveljavljanju denarne socialne pomoči po zakonu, ki ureja socialno varstvene prejemke. Če se denarna nagrada, izplačana osebam, ki so vključene v poskusno izvajanje, ne šteje kot dohodek, se mora določiti tudi, da se te osebe pri ugotavljanju upravičenosti do denarne socialne pomoči po zakonu, ki ureja socialno varstvene prejemke, ne štejejo kot delovno aktivne osebe. V nasprotnem primeru bi bile omenjene osebe, glede na določbo zakona, ki ureja socialno varstvene prejemke in ki določa, da se kot delovno aktivne osebe štejejo tudi osebe, ki so vključene v psihosocialno rehabilitacijo, katerih cilj je zaposlitev, upravičene do dodatka za delovno aktivnost (po zakonu se lahko dodeli samo nižji dodatek za delovno aktivnost), sama denarna nagrada pa se jim ne bi štela v lastni dohodek. S tem bi bile te osebe, v primerjavi z ostalimi delovno aktivnimi osebami (npr. v primerjavi z zaposlenimi, ki so sicer upravičeni do dodatka za delovno aktivnost, vendar se jim plača šteje kot dohodek pri ugotavljanju upravičenosti do denarne socialne pomoči), v boljšem položaju.

Urejeno je tudi spremljanje, izvajanje in evalviranje poskusnega izvajanja ter določeno, da se mora določiti obdobje poskusnega izvajanja (torej le-to ni časno neomejeno), cilje, ki so merljivi, možnost prekinitve poskusa ter način financiranja poskusa, in sicer iz evropskih skladov, pripadajočega dela slovenske udeležbe proračuna Republike Slovenije, proračunov lokalnih skupnosti oziroma na podlagi finančne udeležbe izvajalca oziroma uporabnika. Viri financiranja so naštet kot ena izmed možnosti financiranja in torej niso obvezni. Če se bo pokazala potreba po financiranju posameznega pilota s strani lokalnih skupnosti, je potrebno pridobiti njihovo soglasje, drugače izvedba pilota ne bo mogoča. Določeno je tudi, da mora posamezni predlog poskusnega izvajanja socialno varstvene dejavnosti vsebovati navedbo obdobja poskusnega izvajanja, virov financiranja, način porabe sredstev (kot varovalka, ki preprečuje nenamensko, neupravičeno in neučinkovito rabo sredstev) in ciljev, ki so merljivi ter da mora izvajalec zagotoviti postopke in ukrepe za zavarovanje osebnih podatkov oseb, vključenih v poskusno izvajanje. V pogodbi, sklenjeni s posameznim izvajalcem, izbranim na javnem razpisu, se bo določilo, da mora izvajalec informirati osebo o zbiranju njenih osebnih podatkov na način, kot ga določa 19. člen Zakon o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo) ter zagotoviti zavarovanje osebnih podatkov, tj. organizacijske, tehnične in logično-tehnične postopke in ukrepe, s katerimi se varujejo osebni podatki, preprečuje slučajno ali namerno nepooblaščen uničevanje podatkov, njihova sprememba ali izguba ter nepooblaščen obdelava teh podatkov.

Določeno je tudi, da se uresničevanje ciljev preveri najkasneje po preteku polovice določenega časovnega obdobja poskusnega izvajanja in po njegovem zaključku ter da minister, pristojen za socialno varstvo, prepove nadaljnje izvajanje poskusa, če poskusno izvajanje ne dosega zastavljenih ciljev. S tem so zagotovljene varovalke, ki preprečujejo nenamensko, neupravičeno in neučinkovito rabo finančnih virov.

Predlaga se uvedba centralne zbirke osebnih podatkov, ki jo bo vodilo ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, za potrebe uvažanja, izvajanja, spremljanja, poročanja, preverjanja namenskosti porabljenih sredstev evropske kohezijske politike in evalviranja poskusnega

izvajanja socialno varstvene dejavnosti ter za znanstveno raziskovalne in statistične namene.

Predlaga se tudi, da posamezni izvajalci poskusnega izvajanja, tj. izvajalci v javni mreži, določeni s strani ministra, pristojnega za socialno varstvo (centri za socialno delo, domovi za starejše, posebni socialno varstveni zavodi za odrasle, varstveno delovni centri, socialno varstveni zavodi za usposabljanje) in izvajalci, izbrani na podlagi javnega razpisa, zbirajo in obdelujejo, za namene vključitve podatkov v centralno zbirko podatkov ter za namene uvajanja, izvajanja, spremljanja in evalviranja posameznega projekta poskusnega izvajanja, samo tiste osebne podatke, ki so potrebni za doseg namena posameznega projekta poskusnega izvajanja.

Navedeni so osebni podatki, ki jih bo centralna zbirka osebnih podatkov vsebovala ter da se za posamezen projekt poskusnega izvajanja zbirajo samo tisti osebni podatki, ki so potrebni za doseg namena posameznega projekta, namen obdelovanja osebnih podatkov iz centralne zbirke, da se bodo osebni podatki za osebe, vključene v poskusno izvajanje, zbirali samo na podlagi pisnega soglasja osebe oziroma njenega zakonitega zastopnika, in sicer neposredno od osebe oziroma njenega zakonitega zastopnika in od drugih upravljavcev zbirk osebnih podatkov, za katere je oseba oziroma njen zakoniti zastopnik podal pisno soglasje ter rok hrambe osebnih podatkov iz centralne evidence in iz evidenc izvajalcev poskusnega izvajanja. Določen je tudi rok hrambe osebnih podatkov tako za upravljavca centralne zbirke podatkov kot za izvajalce poskusnega izvajanja. Za oba se predlaga rok hrambe pet let. V primeru, če se bo namreč posamezno poskusno izvajanje financiralo iz evropskih skladov, se mora zagotoviti hramba in vpogled v dokumentacijo operacije za namene upravljalnih preverjanj in revizijskih postopkov skladno s 140. členom Uredbe št. 1303/2013/EU in nacionalno zakonodajo. Vsi dokumenti o izdatkih operativnega programa morajo biti na voljo Evropski komisiji in Evropskemu računskemu sodišču, za obdobje treh ali pet let, odvisno od višine skupnih izdatkov operacije. Poleg navedenega je treba spoštovati tudi veljavno nacionalno zakonodajo z različnih področij, ki določa roke hrambe dokumentacije, kot npr. Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih, Zakon o davčnem postopku, Zakon o davku na dodano vrednost, Pravilnik o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost, Slovenske računovodske standarde ipd. Ker lahko posamezni zakon za določene podatke določa drugačen rok hrambe, je določeno, da se za rok hrambe podatkov uporabi ta zakon, in ne rok 5 let.

K 11. členu:

98. člen veljavnega zakona ureja financiranje socialno varstvene dejavnosti iz proračuna Republike Slovenije.

Zaradi dopolnitve veljavnega zakona z novim II. B) poglavjem, tj. Programi socialnega varstva, in novim 18.s členom, s katerim se po predlogu predlagatelja tega zakona samo dopolnilni socialnovarstveni programi ne financirajo iz proračuna Republike Slovenije, je treba 98. člen veljavnega zakona dopolniti z določbo, da se samo javni verificirani socialno varstveni programi ter razvojni in eksperimentalni programi, pomembni za državo in sodelovanje z nevladnimi organizacijami, financirajo iz proračuna Republike Slovenije.

K 12. členu:

V Sloveniji že več kot petnajst let poteka prenos izvajanja različnih oblik strokovne pomoči na področju socialnega varstva na zasebni sektor. Pretežni del te pomoči opravljajo nevladne organizacije, ki pogosto dajejo pobudo za zagotavljanje določenih storitev, ki jih vlada na podlagi ugotovljenega javnega interesa pogosto tudi sofinancira. Prav področje socialnega varstva je področje, kjer se takšna uspešnost in učinkovitost kaže še v posebni obliki, saj se na ta način oblikujejo zelo kakovostni in uporabnikom bolj prijazni programi. S tem predlogom se zato želi urediti status posameznim vrstam socialnovarstvenih programov in dati ustrezno podlago za njihovo financiranje. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti od leta 1993 preko vsakoletnih javnih razpisov redno sofinancira programe nevladnih

organizacij, s čimer zagotavlja večjo profesionalnost, strokovno obravnavo in hkrati zaposlitev velikega števila strokovnjakov. Tudi Resolucija o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013-2020 (ReNPSV13-20) v tretjem poglavju opredeljuje mrežo javne službe na področju socialnovarstvenih programov, ki programe razdeli na javne, razvojne, eksperimentalne in dopolnilne programe pri čemer je treba poudariti, da se mreža programov že vrsto let sofinancira iz sredstev proračuna in sredstev občin.

Predlog členov določa, da se bodo javni socialnovarstveni programi, razvojni socialnovarstveni programi ter eksperimentalni socialnovarstveni programi financirali na podlagi javnega razpisa za dodelitev sredstev za sofinanciranje programov. S predlogom novega 98.b člena se ureja postopek javnega razpisa za izbiro in dodelitev sredstev javnim socialnovarstvenim programom in razvojnim socialnovarstvenim programom, ki so pomembni za državo. Predlaga se, da se javni razpis za izbiro in dodelitev sredstev javnim in razvojnim programom, ki so pomembni za državo objavi enkrat letno v obsegu zagotovljenih sredstev. Javni razpis za izbiro in dodelitev sredstev eksperimentalnim programom se lahko objavi le v primeru, da ostanejo razpoložljiva sredstva.

V javnem razpisu se določijo področja in vrste programov, ki se sofinancirajo, način sofinanciranja in pogoji za izvajanje programov. Določeno je, da minister, pristojen za socialno varstvo, izda sklep o izboru javnega socialnovarstvenega programa kot prejemnika sredstev za največ deset let, sklep o izboru eksperimentalnega ali razvojnega programa pa za največ tri leta. Pogodba za izvajanje javnega socialnovarstvenega programa pa se sklene za vsako leto posebej. Predlaga se tudi, da če je bil znesek javnih sredstev v pogodbi o izvajanju socialnovarstvenega programa določen glede na predvidevanje, da sredstva proračuna, namenjena za socialno varstvo, v času veljavnosti pogodbe ne bodo manjša, kot so bila ob podpisu pogodbe, pa so se kasneje zmanjšala v takšnem obsegu, da programa ni več mogoče izpolniti v dogovorjenem obsegu, se pogodba iz tega razloga v javnem interesu spremeni. Urejeno je tudi, da se pogodba o izvajanju socialnovarstvenega programa lahko spremeni tudi, če ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, predlaga spremembo obsega ali aktivnosti programa ali če tako spremembo predlaga izvajalec in če ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, s tem soglaša, ker je predlagana sprememba v javnem interesu.

Namen zakona ni uvesti nove obveznosti za državo in občine temveč jasneje opredeliti sofinanciranje programov, ki se že izvajajo iz proračunov držav in občin.

K 13. členu:

99. člen veljavnega zakona ureja financiranje socialno varstvene dejavnosti iz proračuna občine. Zaradi dopolnitve veljavnega zakona z novim II. B) poglavjem, tj. Programi socialnega varstva, med katerimi se po predlogu predlagatelja tega zakona samo dopolnilni socialnovarstveni programi ne financirajo iz proračuna Republike Slovenije, ostali programi (razen eksperimentalnih programov) pa se financirajo iz proračuna občine, če so za njo pomembni, je treba 99. člen veljavnega zakona dopolniti z določbo, da se samo javni verificirani socialno varstveni programi, razvojni in dopolnilni programi, pomembni za občino in sodelovanje z nevladnimi organizacijami, financirajo iz proračuna občine.

Predlaga se tudi črtanje tretje alineje, saj se ta vsebinsko navezuje na določbi 24. člena in 31. člena veljavnega zakona, ki sta prenehali veljati. Zaradi črtanja tretje alineje se predlaga, da dosedanja četrta alineja postane tretja, dosedanja peta alineja, pa postane četrta alineja ter da se v tretjem odstavku beseda »četrte« nadomesti z besedo »tretje«.

K 14. členu:

102. člen veljavnega zakona in naslednji členi (do 108.b člena) urejajo področje inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem Zakona o socialnem varstvu in določajo, da se le-ta opravlja v skladu s predpisi, ki v Republiki Sloveniji urejajo inšpekcijski nadzor. Za Inšpektorat RS za delo sta krovna predpisa, ki urejata postopek Zakon o inšpekciji dela (Uradni list RS, št. 38/94, 32/97, 36/00, 36/00 – ZPDZC in 19/14 – ZID-1; v nadaljevanju: ZID-1) in Zakon o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo in 40/14; v nadaljevanju: ZIN).

ZID-1 je postopkovni in organizacijski predpis, ki regulira delo inšpektorata za delo, medtem ko kršitve in kazni zanje določajo materialni predpisi, katerih izvajanje nadzoruje inšpektorat za delo. Glede na navedeno je v prvem odstavku 2. člena ZID-1 določeno, da inšpektorat za delo opravlja naloge inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem zakonov, drugih predpisov, kolektivnih pogodb in splošnih aktov na področjih varnosti in zdravja pri delu, delovnih razmerij, minimalne plače, trga dela in zaposlovanja ter zaposlovanja in dela tujcev, sodelovanja delavcev pri upravljanju in stavn. Drugi odstavek 2. člena ZID-1 pa določa, da inšpektorat za delo, poleg nalog inšpekcijskega nadzora na področjih, navedenih v prejšnjem odstavku, opravlja tudi inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb drugih materialnih zakonov in predpisov, če ti tako določajo. Skladno z drugim odstavkom 2. člena ZID-1 je tako inšpekcijski nadzor nad izvajanjem oziroma spoštovanjem zakonov in drugih predpisov, ki ga izvršujejo inšpektorice oziroma inšpektorji.

Na podlagi navedenega se predlaga, da socialna inšpekcija v okviru Inšpektorata RS za delo izvaja nadzor nad izvajanjem Zakona o socialnem varstvu in predpisov, izdanih na njegovi podlagi ter nadzor nad izvajanjem drugih zakonov ali na njihovi podlagi izdanih predpisov, ki določajo javna pooblastila ali druge naloge posameznim izvajalcem dejavnosti socialnega varstva ter nadzor nad izvajanjem nalog, ki jih ta zakon nalaga občinam, zlasti preverjanje obsega mreže javne službe, za katero je zadolžena občina in soglasij k cenam storitev, ki jih izda pristojni občinski organ, in ne nad delom izvajalcev dejavnosti socialnega varstva, za sam postopek pa se uporabljajo predpisi, ki urejajo inšpekcijo dela in inšpekcijski nadzor. S tem se celostno ureja področje nadzora nad izvajanjem Zakona o socialnem varstvu in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ter nadzor nad izvajanjem drugih zakonov ali na njihovi podlagi izdanih predpisov, ki določajo javna pooblastila ali druge naloge posameznim izvajalcem dejavnosti socialnega varstva ter v skladu s konceptom inšpekcijskega nadzorstva prepušča urejanje postopka posebnim predpisom, ki veljajo za inšpekcijske službe v Republiki Sloveniji (v primeru Socialne inšpekcije sta to ZID-1 in ZIN, subsidiarno pa še Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13)). Kot izvajalci dejavnosti socialnega varstva so določeni javnih socialno varstveni zavodi, koncesionarji ter pravne in fizične osebe, ki izvajajo socialno varstvene storitve in so vpisani v register zasebnikov in pravnih oseb iz 66. člena veljavnega zakona.

Na novo je določeno, da lahko socialna inšpekcija izvaja tudi nadzor nad izvajanjem tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, s strani fizičnih in pravnih oseb, za katere obstaja sum, da izvajajo dejavnost socialnega varstva brez vpisa v register zasebnikov in pravnih oseb iz 67. člena veljavnega zakona, saj je glede na veljavne določbe zakona socialna inšpekcija lahko opravljala nadzor samo nad delom fizičnih in pravnih oseb, ki so že pridobili dovoljenje za delo in so bili vpisani v register zasebnikov in pravnih oseb iz 67. člena veljavnega zakona.

K 15. členu:

Predlaga se črtanje določbe 102.a člena. Glej obrazložitev k prejšnjemu členu predloga zakona.

K 16. členu:

Splošni pogoji za inšpektorja so v skladu z veljavnimi predpisi urejeni na področju sistema javnih uslužbencev, zato se za socialnega inšpektorja predlaga sklicevanje na izpolnjevanje pogojev, določenih v predpisih, ki urejajo sistem javnih uslužbencev ter dodatno najmanj pet let delovnih izkušenj in opravljen strokovni izpit za inšpektorja. Za učinkovito in strokovno izvajanje inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem samega Zakona o socialnem varstvu in predpisov, izdanih na njegovi podlagi ter nadzor nad izvajanjem drugih zakonov ali na njihovi podlagi izdanih predpisov, ki določajo javna pooblastila ali druge naloge posameznim izvajalcem dejavnosti socialnega varstva ter nadzor nad izvajanjem nalog, ki jih ta zakon nalaga občinam, zlasti preverjanje obsega mreže javne službe, za katero je zadolžena občina in soglasij k cenam storitev, ki jih izda pristojni občinski organ, pa se predlaga tudi izpolnjevanje dodatnih pogojev, in sicer pogojev, ki so določeni za strokovne delavce v skladu z Zakonom o socialnem varstvu.

K 17. členu:

Zakon o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo in 40/14; v nadaljevanju: ZIN) v 2. členu določa, da je inšpekcijski nadzor nad izvajanjem oziroma spoštovanjem zakonov in drugih predpisov, ki ga izvršujejo inšpektorice oziroma

inšpektorji. Z opredelitvijo, da se za inšpekcijski nadzor nad izvajanjem Zakona o socialnem varstvu in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ter nadzor nad izvajanjem drugih zakonov ali na njihovi podlagi izdanih predpisov, ki določajo javna pooblastila ali druge naloge posameznim izvajalcem dejavnosti socialnega varstva ter nadzor nad izvajanjem nalog, ki jih ta zakon nalaga občinam, zlasti preverjanje obsega mreže javne službe, za katero je zadolžena občina in soglasij k cenam storitev, ki jih izda pristojni občinski organ (nadzor po tem zakonu, ki zajema nadzor, opredeljen v prvem odstavku spremenjenega 102. člena zakona), uporabljajo pravila Zakona o inšpekciji dela (Uradni list RS, št. 38/94, 32/97, 36/00, 36/00 – ZPDZC in 19/14 – ZID-1; v nadaljevanju: ZID-1) in ZIN, postanejo določbe o obsegu nadzora iz 104. člena veljavnega zakona nepotrebne. S takšno ureditvijo se inšpekcijski nadzor vodi nad izvajanjem celotnega Zakona o socialnem varstvu in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ter nadzor nad izvajanjem drugih zakonov ali na njihovi podlagi izdanih predpisov, ki določajo javna pooblastila ali druge naloge posameznim izvajalcem dejavnosti ter nadzor nad izvajanjem nalog, ki jih ta zakon nalaga občinam, zlasti preverjanje obsega mreže javne službe, za katero je zadolžena občina in soglasij k cenam storitev, ki jih izda pristojni občinski organ, in sicer v okviru pooblastil, ki so inšpektorjem podeljene na podlagi zakona.

Morebitno drugačno urejanje pogodbenih razmerij, ki se urejajo glede na izražene interese med strankama, ne spadajo v pristojnost nadzora inšpekcij in so prepuščena uveljavljanju volj pogodbenih strank v skladu s konceptom pogodbenega prava.

K 18. členu:

Položaj strank in pobudnikov v inšpekcijskem nadzoru urejata tako Zakona o inšpekciji dela (Uradni list RS, št. 38/94, 32/97, 36/00, 36/00 – ZPDZC in 19/14 – ZID-1; v nadaljevanju: ZID-1) kot tudi Zakon o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo in 40/14; v nadaljevanju: ZIN). Predlaga se, da se načrtovanje inšpekcijskih nadzorov deloma ureja v Zakonu o socialnem varstvu, v ostalem delu pa prepušča ureditvi iz 11.a člena ZIN. V skladu z 11.a členom ZIN inšpektorat oziroma inšpekcija, ki deluje znotraj organa, ki ni inšpektorat, za zagotavljanje učinkovitega izvajanja nalog inšpekcijskega nadzora sprejme letni program dela, s katerim določi vsebino in obseg izvajanja inšpekcijskega nadzora. Pri določitvi letnega programa dela izhaja tudi iz ugotovitev v že izvedenih inšpekcijskih nadzorih in ocene, da na posameznem področju obstaja večja verjetnost nespoštovanja oziroma kršitve zakonov in drugih predpisov. Predlaga se, da lahko ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, pri določitvi letnega programa dela inšpektorata predlaga vsebino in obseg izvajanja inšpekcijskega nadzora na podlagi tega zakona. Navedena ureditev nadomešča dosedanje ureditve izrednega in rednega inšpekcijskega nadzorstva.

Predlaga se tudi, da Socialni inšpektor ne izvede inšpekcijskega nadzora na pobudo, če ugotovi:

- da se pobuda nanaša na ravnanja izvajalca dejavnosti socialnega varstva ali občine, za katere je pobudnik že prejel pisna pojasnila, ugotovitve ali odločitev ministrstva;
- da pobudnik ni zadovoljen z ravnanji izvajalca dejavnosti socialnega varstva, pa ni vložil ugovora zoper delo strokovnega delavca ali drugega delavca po tem zakonu oziroma izvajalec dejavnosti socialnega varstva še obravnava vloženi ugovor, pri čemer še ni potekel razumen rok za obravnavo, oziroma če je izvajalec dejavnosti socialnega varstva ugovoru ugodil in sprejel ustrezne ukrepe za odpravo razloga za ugovor,
- da pobudnik ni izčrpal rednih pravnih sredstev, ki jih določajo procesni predpisi oziroma, da postopki v okviru rednih pravnih sredstev še niso pravnomočno končani,
- da je bil v isti zadevi že opravljen inšpekcijski nadzor, pobudnik pa ne izkaže razlogov za obnovo postopka,
- da sta od ravnanj, ki jih pobudnik kot sporna očita izvajalcu dejavnosti socialnega varstva ali občini minili več kot dve leti.

K 19. členu:

Vse obveznosti glede vodenja, vsebine in ostalih vidikov zapisnika so že urejene v 15. členu Zakona o inšpekciji dela (Uradni list RS, št. 38/94, 32/97, 36/00, 36/00 – ZPDZC in 19/14 – ZID-1; v nadaljevanju: ZID-1), subsidiarno pa se uporabljata še Zakon o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo in 40/14; v nadaljevanju: ZIN) (28., 29., 32. in 33. člen) ter za primere, ko določeni vidiki niso urejeni, še Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07,

65/08, 8/10 in 82/13), zato enaka ureditev z določbo 106. člena veljavnega zakona ni več potrebna.

Možne ukrepe za zagotovitev izvajanja zakona in drugih predpisov iz pristojnosti nadzora predpisujeta ZID-1 in ZIN. Pri tem je potrebno poudariti, da vsi ukrepi merijo na zagotovitev izvajanja predpisov, seveda v kolikor pristojnost v določenem delu ukrepanja ni podeljena drugemu organu (npr. za odločanje v sporu o obsegu neke pogodbeno opredeljene pravice bo praviloma pristojno sodišče). Na podlagi navedenega se zato predlaga črtanje 107. in 107.a člena veljavnega zakona.

Pristojni organ za odločanje o pritožbi zoper upravne akte organov v sestavi je opredeljen v 25. členu Zakona o državni upravi, časovne roke ter suspenzivnost v zvezi s pritožbo zoper odločbo inšpektorja pa predpisujeta ZID-1 in ZIN. Subsidiarno se nadalje uporablja tudi ZUP. Na podlagi navedenega se zato predlaga črtanje 108. člena veljavnega zakona.

108.a člen veljavnega zakona določa, da inšpektorji opravljajo nadzor tudi na delom drugih izvajalcev, ki izvajajo dopolnilne, razvojne in preventivne programe na področju socialnega varstva in varstva otrok in družine po posebni pogodbi o sofinanciranju. Ker so zavezanci v postopkih inšpekcijskega nadzora Inšpektorata RS za delo na podlagi 13. člena ZID-1 vsi subjekti, ki so dolžni ravnati v skladu s predpisi, za nadzor nad izvajanjem katerih je pristojen inšpektorat, in pri katerih se uvede inšpekcijski postopek, med drugim tudi drugi izvajalci, navedeni v prvem stavku, se predlaga črtanje 108.a člena veljavnega zakona.

K 20. členu:

108.b člen veljavnega zakona ureja vsebino in postopek inštruktažnega svetovanja, ki ga organizira socialna zbornica.

Prvi odstavek 108.b člen veljavnega zakona se sklicuje na določbo prvega odstavka 108.a člena veljavnega zakona. Ker se določba 108.a člena s predlogom tega zakona črta, je treba besedilo določbe 108.a člena prenesti v določbo 108.b člena. Zaradi okrajšave »izvajalci dejavnost socialnega varstva« v prvem odstavku 102. člena veljavnega zakona, sklic na omenjeno določbo v 108.b členu veljavnega zakona ni potreben.

K 21. členu:

116. člen veljavnega zakona vsebuje kazenske določbe in določa, da se z globo od 1.000.000 do 10.000.000 tolarjev kaznuje za prekršek pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, ki:

- opravlja socialno varstvene storitve, pa za to nima dovoljenja za delo (41.b člen);
- prične z delom, čeprav ne izpolnjuje pogojev iz 60. člena tega zakona.

Z globo od 50.000 do 300.000 tolarjev se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Z globo od 200.000 do 1.000.000 tolarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

Določba, ki določa, da se z globo kaznuje za prekršek pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, ki opravlja socialno varstvene storitve, pa za to nima dovoljenja za delo (41.b člen) glede na spremembo 102. člena veljavnega zakona ni več primerna, zato se predlaga, da se z globo kaznuje za prekršek pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, ki opravlja socialno varstvene storitve brez vpisa v register iz 66. člena tega zakona.

Predlaga se tudi posodobitev te določbe s pretvorbo tolarjev v eure, na način kot je naveden v predlogu določbe.

K 22. členu:

Zaradi spremembe in posodobitve 116. člena veljavnega zakona, se predlaga posodobitev tudi določbe 117. člena veljavnega zakona s pretvorbo tolarjev v eure, na način kot je naveden v predlogu določbe.

K 23. členu:

102. člen veljavnega zakona in naslednji členi (do 108.b člena) urejajo področje inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem Zakona o socialnem varstvu in določajo, da se le-ta opravlja v skladu s predpisi, ki v Republiki Sloveniji urejajo inšpekcijski nadzor. Za Inšpektorat RS za delo sta krovna predpisa, ki urejata postopek Zakon o inšpekciji dela (ZID-1) in Zakon o inšpekcijskem nadzoru (ZIN). Zakon o inšpekciji dela je postopkovni in organizacijski predpis, ki regulira delo

inšpektorata za delo, medtem ko kršitve in kazni zanje določajo materialni predpisi, katerih izvajanje nadzoruje inšpektorat za delo. Glede na navedeno je v prvem odstavku 2. člena ZID-1 določeno, da inšpektorat za delo opravlja naloge inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem zakonov, drugih predpisov, kolektivnih pogodb in splošnih aktov na področjih varnosti in zdravja pri delu, delovnih razmerij, minimalne plače, trga dela in zaposlovanja ter zaposlovanja in dela tujcev, sodelovanja delavcev pri upravljanju in stavk. Drugi odstavek 2. člena ZID-1 pa določa, da inšpektorat za delo, poleg nalog inšpekcijskega nadzora na področjih, navedenih v prejšnjem odstavku, opravlja tudi inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb drugih materialnih zakonov in predpisov, če ti tako določajo. Skladno z drugim odstavkom 2. člena ZID-1 je tako inšpekcijski nadzor nad izvajanjem oziroma spoštovanjem zakonov in drugih predpisov, ki ga izvršujejo inšpektorice oziroma inšpektorji. S spremembami veljavnega zakona se predlaga, da socialna inšpekcija v okviru Inšpektorata RS za delo izvaja nadzor nad izvajanjem Zakona o socialnem varstvu, drugih zakonov ali na njihovi podlagi izdanih predpisov, ki določajo javna pooblastila ali druge naloge posameznim izvajalcem dejavnosti socialnega varstva ter nadzor nad izvajanjem nalog, ki jih ta zakon nalaga občinam, zlasti preverjanje obsega mreže javne službe, za katero je zadolžena občina in soglasij k cenam storitev, ki jih izda pristojni občinski organ, Socialna inšpekcija izvaja tudi nadzor nad delom fizičnih in pravnih oseb, za katere obstaja sum, da izvajajo dejavnost socialnega varstva brez vpisa v register zasebnikov in pravnih oseb iz 66. člena tega zakona, in ne nad delom izvajalcev dejavnosti, za sam postopek pa se uporabljajo predpisi, ki urejajo inšpekcijo dela in inšpekcijski nadzor. S tem se celostno ureja področje nadzora nad izvajanjem Zakona o socialnem varstvu in v skladu s konceptom inšpekcijskega nadzorstva prepušča urejanje postopka posebnim predpisom, ki veljajo za inšpekcijske službe v Republiki Sloveniji (v primeru Socialne inšpekcije sta to ZID-1 in ZIN, subsidiarno pa še Zakon o splošnem upravnem postopku).

Na podlagi navedenega se predlaga, da preneha veljati Pravilnik o izvajanju inšpekcijskega nadzora na področju socialnega varstva (Uradni list RS, št. 74/04), ki določa način izvajanja inšpekcijskega nadzora nad delom javnih socialno varstvenih zavodov, koncesionarjev in drugih pravnih ali fizičnih oseb, ki izvajajo socialno varstvene storitve na podlagi dovoljenja za delo, nadzor nad izvajanjem nalog lokalnih skupnosti po Zakonu o socialnem varstvu ter nadzor nad delom drugih izvajalcev, ki izvajajo dopolnilne, razvojne in preventivne programe na področju socialnega varstva in varstva otrok in družine po posebni pogodbi o sofinanciranju. Z namenom pokritja pravne praznine med datumom začetka uveljavitve predloga zakona in začetkom uporabe zakona pa se predlaga, da se omenjeni pravilnik uporablja do začetka uporabe tega zakona.

Do sedaj je pogoje in način opravljanja pripravništva in strokovnega izpita za področje socialnega varstva s Pravilnikom o pripravništvu na področju socialnega varstva (Uradni list RS, št. 128/04) in s Pravilnikom o opravljanju strokovnega izpita na področju socialnega varstva (Uradni list RS, št. 120/04) določila Socialna zbornica Slovenije sama. S spremembo 71. člena veljavnega zakona se predlaga, da k omenjenima splošnima aktoma predpisoma poda soglasje ministrstvo, pristojno za socialno varstvo. Ker Socialna zbornica Slovenije ne more izdajati pravilnikov, ampak splošne akte za izvrševanje javnih pooblastil, se predlaga da omenjena pravilnika prenehata veljati, uporabljata pa se do začetka izdaje novih splošnih aktov.

K 24. členu:

Zaradi črtanja in sprememb določb veljavnega zakona, ki se nanašajo na inšpekcijski nadzor na področju socialnega varstva in z njimi povezanimi vsebinskimi spremembami inšpekcijskega nadzora, se za čas prehoda na novo pravno ureditev omenjenega področja predlaga, da se postopki inšpekcijskega nadzora na področju socialnega varstva, ki se do začetka uveljavitve tega zakona še niso končali, dokončajo po dosedanjih predpisih.

K 25. členu:

Zaradi spremembe 69. člena veljavnega zakona, ki čas trajanja pripravništva skrajšuje na šest oziroma devet mesecev, je določeno, da pripravniki, ki so začeli opravljati pripravništvo pred uveljavitvijo tega zakona, nadaljujejo in zaključijo usposabljanje ter tudi strokovni izpit po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

K 26. členu:

Predlog zakona predvideva spremembe, ki vplivajo na vsebino, ki jo urejajo akti o ustanovitvi

javnih socialno varstvenih zavodov in statuti, zato je določeno, da se akti o ustanovitvi javnega socialno varstvenega zavoda in statuti zavoda uskladijo s tem zakonom v treh mesecih od njegove uveljavitve.

K 27. členu:

Določeno je, da minister, pristojen za socialno varstvo, izda podzakonski predpis iz novega osmega odstavka 18.s člena v treh mesecih od uveljavitve tega zakona. Določeno je tudi, da Socialna zbornica Slovenije s soglasjem ministra, pristojnega za socialno varstvo, v treh mesecih od uveljavitve tega zakona, izda splošna akta iz spremenjenega 71. člena zakona.

K 28. členu:

Člen določa začetek veljavnosti zakona. Zaradi seznaitve javnosti s predlogom zakona se predlaga, da začne ta veljati in se uporabljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Zaradi priprave novega podzakonskega akta in splošnih aktov, se predlaga, da se začnejo novi 18.s, 18.š in 18.t člen, spremembe 69. člena, spremembe prvega odstavka 70. člena, spremembe 71. člena, spremembe in dopolnitve tretjega odstavka 77. člena, spremembe petnajste alineje prvega odstavka 98. člena, novi 98.b člen in spremembe prvega odstavka 99. člena, uporabljati tri mesece po uveljavitvi tega zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

54.a člen

K aktu o sistemizaciji delovnih mest v javnem socialno varstvenem zavodu, katerega ustanoviteljica je Republika Slovenija, daje soglasje minister, pristojen za socialno varstvo.

56. člen

Strokovno delo in poslovanje socialno varstvenega zavoda organizira in vodi direktor, ki mora imeti:

- visoko strokovno ali univerzitetno izobrazbo iz 69. člena tega zakona, pet let delovnih izkušenj in opravljen strokovni izpit po tem zakonu,
- v domovih za starejše pa lahko tudi visoko strokovno ali univerzitetno izobrazbo druge družboslovne, zdravstvene ali medicinske smeri, pet let delovnih izkušenj in opravljen strokovni izpit po tem zakonu.

Mandat direktorja socialno varstvenega zavoda traja 5 let.

V socialno varstvenem zavodu, v katerem je v skladu z aktom o ustanovitvi poslovanje in vodenje strokovnega dela zavoda ločeno, je ne glede na določbo prejšnjega odstavka za direktorja, ki organizira delo in vodi poslovanje zavoda, lahko imenovana tudi oseba, ki ima visoko strokovno ali univerzitetno izobrazbo in 5 let delovnih izkušenj na področju dejavnosti socialnega varstva ali druge dejavnosti, ki je povezana s socialno varstveno dejavnostjo. Za vodenje strokovnega dela se v takem zavodu imenuje strokovni vodja, ki mora imeti strokovno izobrazbo iz 69. člena tega zakona, pet let delovnih izkušenj in opravljen strokovni izpit po tem zakonu.

Direktor socialno varstvenega zavoda mora poleg pogojev iz prvega oziroma drugega odstavka tega člena imeti opravljen program za vodenje socialno varstvenega zavoda, ki ga določi socialna zbornica v soglasju s Strokovnim svetom Republike Slovenije za splošno izobraževanje.

Ne glede na določbe prvega in drugega odstavka tega člena je za direktorja lahko imenovan tudi kandidat, ki nima opravljenega programa za vodenje iz prejšnjega odstavka, mora pa ga opraviti najkasneje v enem letu od začetka opravljanja nalog direktorja. Če tega programa ne opravi v roku, mu mandat na podlagi zakona preneha.

Direktorja imenuje in razreši ustanovitelj zavoda.

Če je ustanoviteljica javnega socialno varstvenega zavoda Republike Slovenije, imenuje in razreši direktorja svet zavoda s soglasjem ministra, pristojnega za socialno varstvo, po predhodnem mnenju pristojnega organa lokalne skupnosti, v kateri ima zavod sedež.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko minister, pristojen za socialno varstvo, sam imenuje direktorja, če ga v roku treh mesecev po prenehanju mandata dotedanjemu direktorju ali po njegovi razrešitvi, ne imenuje svet zavoda. Prav tako lahko minister sam razreši direktorja, če ugotovi:

- da direktor ne opravlja nalog, ki so mu naložene z zakonom ali pri svojem delu krši zakon,
- da je direktor objektivno odgovoren za slabo finančno poslovanje zavoda,
- da je pristojni organ zavoda zavrnil predlog programa dela, ki ga je predložil direktor,
- da je računsko sodišče podalo negativno mnenje o finančnem poslovanju zavoda,
- da je komisija za strokovni in upravni nadzor ugotovila hujše strokovne napake pri izvajanju dejavnosti zavoda,
- da ni poskrbel za začetek razpisnega postopka imenovanja direktorja v roku, ki ga določa

statut zavoda.

68.b člen

Skupnost socialnih zavodov Slovenije na področju institucionalnega varstva starejših in na področju varstva posebnih skupin odraslega prebivalstva, ki ga izvajajo domovi za starejše in posebni socialno varstveni zavodi za odrasle (v nadaljevanju: področje dejavnosti skupnosti), opravlja naslednje naloge kot javna pooblastila:

1. vzpostavi in vodi enoten informacijski sistem na področju dejavnosti skupnosti in zagotavlja njegovo povezavo v enoten informacijski sistem socialnega varstva,
2. vzpostavi, vodi, vzdržuje in nadzoruje centralno zbirko podatkov s področja dejavnosti skupnosti in je upravljevec centralne zbirke osebnih podatkov na tem področju,
3. načrtuje in izvaja izobraževanje za delavce na področju dejavnosti skupnosti, ki niso strokovni delavci ali strokovni sodelavci po tem zakonu,
4. v skladu z veljavnimi normativi in standardi iz drugega odstavka 11. člena tega zakona določa podrobnejše standarde za izvajanje posameznih vrst oskrbe in kriterije za določitev vrst oskrbe glede na potrebe uporabnikov storitve na področju dejavnosti skupnosti.

69. člen

Socialno varstvene storitve opravljajo strokovni delavci in strokovni sodelavci.

Strokovni delavci po tem zakonu so delavci, ki so končali višjo ali visoko šolo, ki izobražuje za socialno delo in so opravili pripravništvo ter strokovni izpit za delo na področju socialnega varstva.

Strokovni delavci so tudi delavci, ki so končali višjo ali visoko šolo psihološke smeri, pedagoške smeri in njenih specialnih disciplin, upravne, pravne, sociološke, zdravstvene smeri – smer delovne terapije in teološke smeri z ustrezno specializacijo ter imajo eno leto delovnih izkušenj na področju socialnega varstva, opravljeno pripravništvo in strokovni izpit po tem zakonu.

Strokovni delavci v domovih za otroke in v socialno varstvenih zavodih za usposabljanje so strokovni delavci iz prvega odstavka tega člena in delavci, ki so končali višjo ali visoko šolo pedagoške, socialno pedagoške, psihološke ter defektološke smeri in so opravili pripravništvo in strokovni izpit.

70. člen

Strokovni sodelavci po tem zakonu so delavci, ki opravljajo posamezne socialno varstvene storitve in so končali programe izobraževanja v skladu s posebnimi predpisi ter imajo opravljeno pripravništvo in strokovni izpit.

Vrste in stopnje programov izobraževanja iz prejšnjega odstavka, ki zagotavljajo strokovnim sodelavcem ustrezno strokovno usposobljenost za opravljanje posameznih storitev, določi socialna zbornica.

71. člen

Pogoje in način opravljanja pripravništva in strokovnega izpita s splošnim aktom določi socialna zbornica, ki tudi organizira in izvaja preverjanje znanja za pridobitev strokovnega izpita za področje socialnega varstva.

77. člen

Socialna zbornica skrbi za povezanost, razvoj in strokovni dvig socialno varstvene

dejavnosti.

Socialna zbornica kot javna pooblastila opravlja naslednje naloge:

- določi programe usposabljanja, ki jih določa ta zakon,
- za strokovne delavce in strokovne sodelavce načrtuje in organizira stalno strokovno izobraževanje in usposabljanje iz 73. člena tega zakona,
- določa vrste in stopnje programov izobraževanja za strokovne sodelavce v socialnem varstvu po 70. členu tega zakona in določa, v katerih primerih je potrebno preizkusiti usposobljenost pred začetkom opravljanja posameznih storitev in nalog na področju socialnega varstva,
- določi pogoje in način opravljanja pripravništva in spremlja pripravništvo ter nadzoruje izvajanje pripravništva po splošnem aktu iz 71. člena tega zakona,
- določa pogoje in način opravljanja strokovnega izpita ter organizira in izvaja preverjanje znanja za pridobitev strokovnega izpita na področju socialnega varstva,
- pripravlja in sprejema kataloge potrebnih znanj in preverja usposobljenost za opravljanje posameznih storitev in nalog na področju socialnega varstva,
- načrtuje in organizira supervizijo strokovnega dela strokovnih delavcev,
- rešuje oziroma preizkuša ugovore iz 94. člena tega zakona,
- organizira in izvaja inštruktažno svetovanje v skladu s 108.b členom tega zakona.

Socialna zbornica opravlja tudi druge naloge, zlasti pa:

- sprejme kodeks etike delavcev na področju socialnega varstva, promovira ter nadzira njegovo izvajanje in ukrepa ob njegovem kršenju,
- daje mnenja v postopkih podelitve koncesij in dovoljenj za delo,
- spremlja in izvaja projekte supervizije dela strokovnih delavcev,
- izvaja usposabljanje strokovnih delavcev in strokovnih sodelavcev,
- sodeluje pri pripravi zakonskih predpisov in pri pripravi strokovnih podlag za socialno varstveni program,
- predlaga člane za strokovni svet iz 8. člena tega zakona.

Socialna zbornica opravlja tudi naloge za svoje člane in naročnike storitev.

98. člen

Iz proračuna Republike Slovenije se financirajo:

- dejavnosti, potrebne za delovanje in razvoj sistema socialnega varstva iz 6. člena tega zakona;
- socialna preventiva;
- prva socialna pomoč;
- pomoč družini za dom;
- izvrševanje javnih pooblastil;
- institucionalno varstvo iz 16. člena tega zakona, razen stroškov storitev v zavodih za odrasle, kadar je upravičenec oziroma drug zavezanec delno ali v celoti oproščen plačila;
- vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji;
- (prenehala veljati);
- investicije v socialno varstvene zavode;
- skupne naloge socialnega varstva iz programa, ki ga vsako leto določi državni zbor;
- naloge socialne zbornice iz drugega odstavka 77. člena tega zakona;
- (prenehala veljati);
- osebna pomoč;
- naloge, ki jih skupnosti iz 68.a člena tega zakona opravljajo kot javno pooblastilo;
- razvojni in dopolnilni programi, pomembni za državo, in sodelovanje z nevladnimi organizacijami.

Ne glede na določbe tega zakona se iz proračuna Republike Slovenije financirajo tudi stroški storitev v zavodih za odrasle, če upravičenec pred prijavo stalnega prebivališča na

podlagi četrtega odstavka 8. člena Zakona o prijavi prebivališča (Uradni list RS, št. 9/01) na naslovu nastanitvenega centra ali na naslovu zavoda, v katerem je nastanjen, v Republiki Sloveniji ni imel prijavljenega stalnega prebivališča.

Ne glede na določbe tega zakona se iz proračuna Republike Slovenije financirajo tudi stroški storitev v zavodih za odrasle, če upravičenec pred prijavo stalnega prebivališča na podlagi četrtega odstavka 8. člena Zakona o prijavi prebivališča (Uradni list RS, št. 9/01) na naslovu nastanitvenega centra ali na naslovu zavoda, v katerem je nastanjen, v Republiki Sloveniji ni imel prijavljenega stalnega prebivališča.

99. člen

Iz proračuna občine se financirajo:

- pravice družinskega pomočnika;
- pomoč družini na domu, najmanj v višini 50% subvencije k ceni storitve in v višini, za katero je upravičenec oziroma drug zavezanec delno ali v celoti oproščen plačila;
- pomoč pri uporabi stanovanja (najemnina) iz četrtega odstavka 24. člena in tretjega odstavka 31. člena tega zakona;
- stroški storitev v zavodih za odrasle, kadar je upravičenec oziroma drug zavezanec delno ali v celoti oproščen plačila;
- razvojni in dopolnilni programi, pomembni za občino in sodelovanje z nevladnimi organizacijami.

Sredstva za financiranje pravic in prispevkov oziroma storitev in pomoči iz prejšnjega odstavka se financirajo iz proračuna občine, na območju katere ima upravičenec storitev in pomoči prijavljeno stalno prebivališče.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se stroški storitve iz četrte alineje prvega odstavka tega člena v primeru prijave stalnega prebivališča na naslovu socialno varstvenega zavoda na podlagi četrtega odstavka 8. člena zakona o prijavi prebivališča (Uradni list RS, št. 9/2001) financirajo iz proračuna občine, v kateri je imel upravičenec prijavljeno stalno prebivališče pred prijavo stalnega prebivališča na naslovu zavoda.

102. člen

Nadzor nad delom javnih socialno varstvenih zavodov, koncesionarjev in drugih pravnih ali fizičnih oseb, ki izvajajo socialno varstvene storitve na podlagi dovoljenja za delo (v nadaljnjem besedilu: izvajalci dejavnosti), organizira in izvaja socialna inšpekcija v okviru organa v sestavi ministrstva, pristojnega za socialno varstvo (v nadaljnjem besedilu: inšpekcijski nadzor), ki jo vodi direktor. Inšpekcijske nadzore izvajajo inšpektorji za socialne zadeve (v nadaljnjem besedilu: inšpektor), ki so delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi.

Za izvajanje inšpekcijskega nadzora po tem zakonu se uporabljajo določbe zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor, kolikor posamezna vprašanja s tem zakonom niso urejena drugače.

102.a člen

Če je za ugotovitev ali presojo kakega dejstva v nadzoru potrebno posebno znanje, s katerim inšpektor ne razpolaga, lahko direktor na predlog inšpektorja določi tudi, da posamezna strokovna dela v inšpekcijski zadevi opravi posameznik (v nadaljnjem besedilu: strokovni pomočnik), ki ni zaposlen v organu, ki organizira in izvaja inšpekcijski nadzor po tem zakonu. Strokovnega pomočnika imenuje iz liste strokovnih pomočnikov, ki jo določi strokovni svet za socialno varstvo.

O svojih ugotovitvah strokovni pomočnik iz prejšnjega odstavka sestavi poročilo.

103. člen

Inšpektor mora imeti:

- visoko strokovno ali univerzitetno izobrazbo enake smeri, kot jo za strokovne delavce na področju socialnega varstva določa ta zakon,
- deset let delovnih izkušenj pri izvajanju ali vodenju storitev in socialno varstvenih programov ali pri razvojno raziskovalnem in svetovalnem delu ali pri vodenju uveljavljenih projektov na področju socialnega varstva ali pri organiziranju in upravnem vodenju socialno varstvenih dejavnosti,
- opravljen strokovni izpit za inšpektorja.

Inšpektor mora vsake tri leta opraviti obdobjni preizkus usposobljenosti.

104. člen

Inšpekcijski nadzor po tem zakonu obsega:

1. nadzor nad izvajanjem tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ter nadzor nad izvajanjem drugih zakonov ali na njihovi podlagi izdanih predpisov, ki določajo javna pooblastila ali druge naloge posameznim izvajalcem socialno varstvene dejavnosti;
2. nadzor nad izvajanjem nalog, ki jih ta zakon nalaga lokalnim skupnostim (v nadaljnjem besedilu: občina).

V okviru nadzora po 1. točki prejšnjega odstavka inšpektor ugotavlja in preverja izvajanje določb, uporabo strokovnih metod, strokovnost dela pri izvajanju storitev in programov ter kvaliteto storitev v okviru zakonov in podzakonskih aktov, ki urejajo zlasti naslednja področja dejavnosti:

- statusne zadeve izvajalcev,
- kadrovske, tehnične in druge pogoje za izvajanje dejavnosti,
- koncesijske pogodbe, dovoljenja za delo in pogodbe o sofinanciranju programov,
- upravičenost do storitev in do prejemkov,
- prispevke uporabnikov in drugih zavezancev,
- cene storitev,
- uresničevanje pravic in dolžnosti uporabnikov,
- uresničevanje pravic in obveznosti strokovnih in drugih delavcev izvajalca, ki ne sodijo v pristojnost drugih inšpekcijskih organov,
- vodenje dokumentacije in poročanje,
- uresničevanje nalog, ki so izvajalcem zaupana kot javna pooblastila,
- stanje glede organizacije strokovnega dela,
- izpolnjevanje pogojev, ki jih morajo izpolnjevati strokovni delavci in strokovni sodelavci,
- ustreznost strokovnih postopkov in uporabe metod strokovnega dela,
- sistem za strokovni razvoj zaposlenih,
- kakovost in obseg opravljenih storitev,
- uresničevanje pravic in zadovoljstvo uporabnikov storitev.

Nadzor po drugi točki prvega odstavka tega člena nad izvajanjem nalog, ki jih zakon nalaga občinam, obsega zlasti preverjanje:

- obsega mreže javne službe, za katero je zadolžena občina,
- soglasij k cenam storitev, ki jih izda pristojni občinski organ.

105. člen

Inšpekcijski nadzor se opravi kot redni ali izredni inšpekcijski nadzor.

Redni inšpekcijski nadzor se opravi pri vsakem izvajalcu dejavnosti najmanj enkrat v

obdobju treh let. Program rednih inšpekcijskih nadzorov na predlog direktorja inšpekcije določi glavni inšpektor.

Direktor inšpekcije vsakokrat, ko oceni, da je to potrebno, odredi, da inšpektor opravi izredni inšpekcijski nadzor. Glavni inšpektor odredi izredni inšpekcijski nadzor tudi:

- na zahtevo upravičenca do storitve ali njegovega zakonitega zastopnika oziroma druge osebe, ki je imela v postopku položaj stranke, ustanovitelja izvajalca dejavnosti ali organa upravljanja izvajalca dejavnosti,
- na utemeljeno pobudo družinskega člana upravičenca ali uporabniškega združenja,
- na zahtevo reprezentativnega sindikata pri delodajalcu.

Pred izvedbo izrednega inšpekcijskega nadzora lahko inšpektor:

- pozove predlagatelja zahteve ali pobude, da zahtevo ali pobudo dopolni ali dodatno utemelji,
- zahteva od izvajalca dejavnosti oziroma občine pisno poročilo in ustrezno dokumentacijo,
- opravi strokovno oceno očitanih ravnanj izvajalca dejavnosti oziroma občine,
- predlaga izvajalcu in uporabniku, da ob strokovni podpori inšpektorja skleneta dogovor o sodelovanju pri odpravi morebitnih nesporazumov.

Inšpektor ne izvede izrednega inšpekcijskega nadzora na zahtevo ali na pobudo, če ugotovi:

- da se zahteva oziroma pobuda nanaša na postopke ali storitve, za katere je vložnik zahteve ali pobude že prejel pisna pojasnila in ugotovitve ministrstva;
- da iz predložene dokumentacije in poročila izvajalca dejavnosti izhaja, da so bili postopki in opravljene storitve vodene v skladu s predpisi in strokovnimi ter etičnimi načeli, ki se uporabljajo na področju socialnega varstva, oziroma da ugotovljene nepravilnosti ali pomanjkljivosti niso take, da bi lahko bistveno vplivale na zaključek postopka ali na vsebino, kakovost in obseg storitve,
- da vložnik zahteve ali pobude ni zadovoljen s posamezno storitvijo, pa ni vložil ugovora zoper delo strokovnega delavca ali strokovnega sodelavca po 94. členu tega zakona,
- da ima vložnik zahteve ali pobude možnost uporabe drugih rednih pravnih sredstev, ki jih določajo procesni predpisi in ki jih še ni uveljavljal,
- da se zahteva ali pobuda nanaša na postopke ali na storitve, katerih zakonitost ali strokovno ustreznost ugotavljajo nadzorni ali inšpekcijski organi, določeni po drugih predpisih,
- da je izvajalec dejavnosti na zahtevo inšpektorja v določenem roku že odpravil pomanjkljivosti, ki jih kot sporne navaja zahteva ali pobuda,
- da je bil v isti zadevi že opravljen inšpekcijski nadzor ali da je bila že podana strokovna ocena postopkov in ravnanj izvajalca,
- da je pri izvajalcu odrejen redni nadzor.

O tem, da iz razlogov po prejšnjem odstavku tega člena ne bo izvedel izrednega inšpekcijskega nadzora, inšpektor obvesti vložnika zahteve ali pobude in izvajalca dejavnosti, direktorja inšpekcije ter glavnega inšpektorja. V obvestilu mora pojasniti razloge, zaradi katerih ni bil izveden izredni inšpekcijski nadzor.

106. člen

O opravljenem inšpekcijskem nadzoru sestavi inšpektor inšpekcijski zapisnik.

Inšpekcijski zapisnik vsebuje podatke o poteku nadzora, o opravljenih nadzornih dejanjih, o ugotovitvah nadzora in o ukrepih inšpektorja.

V primeru iz 102.a člena tega zakona je poročilo strokovnega pomočnika priloga inšpekcijskega zapisnika.

107. člen

Če inšpektor ugotovi, da se pri delu pojavljajo manjše napake, nepravilnosti in pomanjkljivosti, ki bistveno ne vplivajo na izvajanje storitve oziroma na zakonitost poslovanja, strokovnost dela, zagotavljanje pravic uporabnikov ali na predpisano kakovost storitev, na vodenje postopkov ali na uveljavljanje pravic uporabnikov, ustno opozori na nepravilnosti ter na njihove posledice in določi rok za odpravo, kar vse navede v zapisniku. Če nepravilnosti niso odpravljene v določenem roku, inšpektor izreče druge ukrepe v skladu z zakonom.

Če inšpektor ugotovi, da se javna služba ne izvaja v skladu s predpisi ali da izvajalec dejavnosti:

- opravlja storitve, za katere ni registriran,
- opravlja storitve, čeprav ni vpisan v register zasebnikov,
- ne opravlja storitev in programov v skladu z normativi in standardi,
- ne zagotavlja predpisane kakovosti,
- ne uporablja učinkovitih strokovnih metod pri delu,
- ne vodi postopkov v skladu s predpisi,
- ne zagotavlja uveljavljanja pravic uporabnikov, zaradi česar prihaja do nepravilnosti ali do napak, ki pomembno vplivajo na zakonitost poslovanja, strokovnost dela, zagotavljanje pravic uporabnikov ali na predpisano kakovost storitev, odredi potrebne ukrepe in določi rok za njihovo izpolnitev z odločbo.

V primerih iz prejšnjega odstavka lahko inšpektor predlaga oziroma odredi zlasti naslednje ukrepe:

- izdajo oziroma uskladitev splošnih aktov z določbami ustanovitvenega akta in z drugimi predpisi,
- izdajo oziroma uskladitev posamičnih aktov s predpisi,
- dopolnitev organizacijske strukture,
- sprejem strokovnih podlag za ukrepanje in za odločanje o posameznih ukrepih,
- opredelitev strokovnih kriterijev, na podlagi katerih se opravi izbor ustrezne metode dela,
- redno pisno poročanje o delu na posameznih področjih dejavnosti,
- vodenje posebne evidence o posameznih strokovnih postopkih,
- interno ali verificirano dodatno usposabljanje zaposlenih,
- sprejem posebnega programa aktivnosti za dvig kakovosti izvajanja storitev,
- uvedbo notranje kontrole nad izvajanjem storitev ali nad vodenjem postopkov,
- ponovno opravljanje preizkusa poznavanja zakona o splošnem upravnem postopku,
- ponovno opravljanje posameznih delov strokovnega izpita,
- pisno opravičilo prizadetemu uporabniku ali njegovemu zakonitemu zastopniku,
- uvedbo postopka za ugotavljanje nesposobnosti delavca,
- uvedbo postopka za odvzem naziva strokovnemu delavcu ali strokovnemu sodelavcu, pridobljenega v skladu s tem zakonom,
- obvezno vključitev supervizorja,
- pristojnemu organu predlaga začetek postopka za oceno primernosti odgovorne osebe, ki opravlja funkcijo direktorja ali strokovnega vodje,
- pristojnemu organu predlaga začetek postopka za razrešitev direktorja oziroma strokovnega vodje,
- pristojnemu organu predlaga začetek postopka za odvzem dovoljenja za delo ali za prekinitev koncesijske pogodbe,
- začasno prepove opravljanje dejavnosti izvajalca do odprave nepravilnosti.

107.a člen

Natančnejši način izvajanja inšpekcijskega nadzora predpiše minister, pristojen za socialno varstvo.

108. člen

Zoper odločbo inšpektorja o odrejenih ukrepih je dovoljena pritožba na ministrstvo, pristojno za socialne zadeve. Pritožbo se vloži v roku osem dni od njene vročitve. Pritožba zoper odločbo ne zadrži njene izvršitve.

108.a člen

Poleg nadzora nad delom izvajalcev dejavnosti iz prvega odstavka 102. člena tega zakona opravljajo inšpektorji inšpekcijski nadzor tudi nad delom drugih izvajalcev, ki izvajajo dopolnilne, razvojne in preventivne programe na področju socialnega varstva in varstva otrok in družine po posebni pogodbi o sofinanciranju.

Za izvajanje inšpekcijskega nadzora po prejšnjem odstavku se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o izrednem inšpekcijskem nadzoru.

108.b člen

Poleg inšpekcijskega nadzora se izvajalcem dejavnosti iz prvega odstavka 102. člena tega zakona in izvajalcem iz prvega odstavka prejšnjega člena zagotavlja še inštruktažno svetovanje, ki ga organizira socialna zbornica, izvajajo pa ga tričlanske komisije strokovnjakov, ki jih imenuje pristojni organ socialne zbornice.

Inštruktažno svetovanje obsega spremljanje strokovnega ravnanja strokovnih delavcev in strokovnih sodelavcev, ki samostojno ali pod vodstvom vodje storitve opravljajo posamezne storitve ali programe.

Namen inštruktažnega svetovanja je spremljanje uporabe strokovnih metod, izvajanja strokovnih usmeritev, ki jih določajo razvojni dokumenti na področju socialnega varstva, in spremljanje uresničevanja strokovnih navodil, ki jih sprejema strokovni svet za socialno varstvo, uveljavljanje novih strokovnih pristopov in dobre prakse, pa tudi uresničevanje kodeksa etičnih načel, ki se uporabljajo na področju socialnega varstva.

Inštruktažno svetovanje se opravi na pobudo strokovnega organa izvajalca ali na pobudo ustanovitelja.

Natančnejši način izvajanja in obseg inštruktažnega svetovanja v javnih socialno varstvenih zavodih in koncesionarijih določita s pogodbo socialna zbornica in ministrstvo, pristojno za socialno varstvo.

116. člen

Z globo od 1.000.000 do 10.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, ki:

- opravlja socialno varstvene storitve, pa za to nima dovoljenja za delo (41.b člen);
- prične z delom, čeprav ne izpolnjuje pogojev iz 60. člena tega zakona.

Z globo od 50.000 do 300.000 tolarjev se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Z globo od 200.000 do 1.000.000 tolarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

117. člen

Z globo od 500.000 do 5.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, ki:

- vodi postopke tako, da ne zagotavlja zaupnosti podatkov ter osebne integritete in dostojanstva upravičenca ali krši dolžnosti varovanja poklicne skrivnosti (93. člen).

Z globo od 10.000 do 100.000 tolarjev se kaznuje tudi posameznik, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Z globo od 50.000 do 500.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

V. PRILOGE

Pravilnik o izvajanju in financiranju socialnovarstvenih programov

Na podlagi osmega odstavka 18.s člena Zakona o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 114/06 – ZUTPG, 61/10 – ZSVarPre, 62/10 – ZUPJS, 54/12 in _____, v nadaljevanju: ZSV) ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, izdaja

(OSNUTEK)

PRAVILNIK o izvajanju in financiranju socialnovarstvenih programov

1. člen (vsebina pravilnika)

Ta pravilnik določa vsebino socialnovarstvenih programov, njihove oblike, pogoje merila, način in obseg sofinanciranja socialnovarstvenih programov, pogoje in način spremembe pogodbe o izvajanju programa, način njihovega spremljanja in vrednotenja.

2. člen (vsebina socialnovarstvenih programov)

Socialnovarstveni programi so namenjeni preprečevanju in reševanju socialnih stisk posameznih ranljivih skupin prebivalstva na naslednjih področjih:

1. preprečevanju nasilja, programov za pomoč žrtvam nasilja in programov za delo s povzročitelji nasilja,
2. zasvojenosti (prepovedane droge, alkoholizem ali drugih oblik zasvojenosti kot npr. motnje hranjenja, igre na srečo ipd.),
3. duševnega zdravja,
4. brezdomstva,
5. za otroke in mladostnike, prikrajšane za primerno družinsko življenje in za mladostnike s težavami v odraščanju,
6. za starejše, ki so ogroženi s socialno izključenostjo ali potrebujejo podporo in pomoč v vsakodnevnem življenju, vključno s programi pomoči in podpore za dementne osebe in njihove svojce, ter medgeneracijska središča,
7. podpornega bivanja invalidov in mreže drugih programov za organizacijo in spodbujanje samostojnega življenja invalidov,
8. programi psihosocialne pomoči otrokom, odraslim ali družinam namenjena razreševanju osebnostnih problemov,
9. socialnega vključevanja Romov,
10. drugih področjih, ki so namenjeni odpravljanju socialnih stisk ljudi (prosilci za mednarodno zaščito, begunci, ekonomski migranti in njihovi družinski člani, bivši zaporniki, osebe v postopku deložacije, podpora umirajočim in njihovim svojcem ter žalujočim, žrtve zlorab in trgovine z ljudmi, žrtve prometnih nesreč, ipd.).

3. člen (oblike izvajanja socialnovarstvenih programov)

Socialnovarstveni programi se izvajajo zlasti kot preventivni programi, informacijski in svetovalni programi ter programi telefonskega svetovanja, programi koordinacije, podpore in izvajanja pomoči ter samopomoči, nastanitveni programi, programi zmanjševanja škode, dnevni centri s

terenskim delom, reintegracijski programi, aktivacijski programi, namenjeni izboljšanju zaposlitvenih možnosti, programi zagovorništva ter samo-zagovorništva, prehodne stanovanjske skupine za polnoletne mladostnike zlasti z izkušnjo rejništva, zavodske oskrbe ali s težavami v odraščanju, programi regijskih medgeneracijskih središč, programi namenjeni ohranjanju socialnih veščin, programi koordinacije, podpore in izvajanja pomoči in samopomoči, svetovanje s terenskim delom ali kot terapevtski programi.

4.člen

(splošni pogoji za sofinanciranje)

(1) Izvajalec socialnovarstvenega programa mora izpolnjevati naslednje splošne pogoje:

- je ustanovljen ko društva, zveza društev, javni zavod, zavod ali ustanova,
- je registriran za opravljanje dejavnosti socialnega varstva,
- je zaprosil za sofinanciranje programa v višini največ 80 % vrednosti programa,
- ima zagotovljene ustrezne prostore in v primeru terenskega dela prilagojeno vozilo,
- ima ustrezno kadrovsko strukturo,
- ima pregledno, uravnoteženo in jasno konstrukcijo prihodkov in odhodkov,
- ima ustrezno urejeno dokumentacijo,
- ima urejen pritožbeni postopek,
- ima zagotovljeno najmanj 20 % sofinanciranje programa,
- ima zagotovljeno supervizijo.

(2) Izvajalec razvojnega socialnovarstvenega programa mora imeti poleg izpolnjevanja pogojev iz prejšnjega odstavka pozitivno mnenje Socialne zbornice Slovenije, razen če ministrstvo v posameznem javnem razpisu določi drugače.

(3) Izvajalec javnih verificiranih socialnovarstvenih programov mora poleg pogojev iz prvega odstavka tega člena izpolnjevati še naslednja določila:

- program se mora izvajati že najmanj tri leta,
- program mora imeti veljavno listino o verifikaciji,
- strokovni vodja programa mora biti zaposlen za polni delovni čas in mora izpolnjevati pogoje po 69. členu ZSV,
- program ima finančno podporo lokalne skupnosti.

(4) Javni razpis lahko podrobneje opredeli pogoje iz prejšnjih odstavkov ali določi dodatne pogoje za financiranje socialnovarstvenih programov.

(5) Ne glede na določila prejšnjih odstavkov se vsi pogoji za eksperimentalne socialnovarstvene programe določijo v vsakokratnem javnem razpisu.

5. člen

(spremljanje kakovosti javnih verificiranih socialnovarstvenih programov)

(1) Izvajalci javnih verificiranih socialnovarstvenih programov, ki zaposlujejo deset zaposlenih ali več, morajo imeti uveden certificiran sistem vodenja kakovosti, ki ga je podelila organizacija, akreditirana za sistem vodenja kakovosti.

(2) V kolikor se zaradi širitve javnega verificiranega socialnovarstvenega programa med trajanjem pogodbe poveča število zaposlenih nad mejo iz prejšnjega odstavka, je izvajalec dolžan uvesti certificiran sistem vodenja kakovosti v roku enega leta od povečanja števila zaposlenih.

6. člen

(sprememba obsega javnega verificiranega socialnovarstvenega programa)

(1) Če izvajalec javnega verificiranega socialnovarstvenega programa v času veljavnosti pogodbe o financiranju strokovno oceni, da bi bilo potrebno vsebino programa razširiti ali zmanjšati, mora ministrstvu pristojnem za socialno varstvo najkasneje do 1.7. tekočega leta predložiti predlog programa s spremembami za naslednje koledarsko leto.

(2) Sprememba obsega vključuje zlasti uvedbo novih ali zmanjšanje števila lokacij izvajanja programa, obsega kadra, bistvenih pristopov oziroma metod dela, skupine uporabnikov ali obliko izvajanja programa, pri čemer se mora sprememba nanašati na vsebinsko področje programa, za katerega ima izvajalec veljavno listino o verifikaciji.//
Sprememba obsega vključuje tiste spremembe programa, ki imajo za posledico spremembo obsega kadra in potrebnih sredstev.

(3) Predlog za širitev oziroma zmanjšanje obsega programa mora vsebovati najmanj naslednje elemente:

- kvantitativno analizo (število uporabnikov, trajanje in frekvenca vključenosti v program...),
- analizo potreb uporabnikov in evalvacija metod dela glede na potrebe,
- ustreznost kadrovske strukture,
- ustreznost procesov,
- pojasnitev stroškovne učinkovitosti.

(4) Strokovna komisija ministrstva širitev oziroma zmanjšanje programa odobri, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- predlog za širitev vsebuje natančno analizo in dokazila o potrebi za širitev programa,
- potreba po novi vsebini na določeni lokaciji izhaja iz nacionalnega strateškega dokumenta za področje socialne varnosti,
- izvajalec izpolnjuje kadrovske, strokovne, prostorske in druge pogoje za širitev programa,
- Izvajalec predloži soglasje lokalne skupnosti za delo na novi lokaciji,
- širitev programa ne pomeni zvišanja programa finančno ovrednoteno za več kot 30%.

(5) Na predlog strokovne komisije minister pristojen za socialno varstvo odloči s sklepom o podanem predlogu v roku najmanj dveh mesecev od prejema popolne vloge. V primeru pozitivne odločitve izvajalec in ministrstvo z novo pogodbo o financiranju uskladita tudi širitev programa.

(6) Izjemoma se lahko predlog za širitev poda tudi po roku določenem v prvem odstavku tega člena ali se širitev prizna že v tekočem koledarskem letu, če to narekujejo potrebe na terenu, upoštevajoč zlasti razpoložljiva proračunska sredstva. Odločitev s sklepom sprejeme minister, pristojen za socialno varstvo, na predlog strokovne komisije.

(7) Ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, lahko tudi brez predloga izvajalca zmanjša obseg programa, če so se sredstva v proračunu za področje izvajanja programov socialnega varstva v trajanju pogodbe o sofinanciranju zmanjšala v takšnem obsegu, da programa ni več mogoče izpolniti v dogovorjenem obsegu oziroma, če iz strokovne evalvacije izhaja, da so se potrebe spremenile tolike, da program v odobrenem obsegu ni več stroškovno učinkovit (npr. manj uporabnikov, uporabljene metode so nadomestile nove bolj učinkovite ipd.). Odločitev s sklepom sprejeme minister, pristojen za socialno varstvo, na predlog strokovne komisije.

7. člen

(nadomestitev izpadlega javnega verificiranega socialnovarstvenega programa)

(1) Če med trajanjem pogodbe o financiranju pride do prenehanja izvajanja določenega javnega verificiranega socialnovarstvenega programa ministrstvo nemudoma pozove vse izvajalce javnih verificiranih socialnovarstvenega programov, ki imajo z ministrstvom sklenjeno pogodbo o financiranju na istem vsebinskem področju iz drugega člena tega pravilnika, da sporočijo svojo pripravljenost za širitev svojega programa na izpadlem področju.

(2) Pri izboru izvajalca se upošteva vsebinsko najboljši predlog upoštevajoč merila iz tretjega odstavka prejšnjega člena. Odločitev s sklepom sprejeme minister pristojen za socialno varstvo na predlog strokovne komisije.

8. člen

(manjše spremembe aktivnosti javnega verificiranega socialnovarstvenega programa)

(1) Če izvajalec javnega verificiranega socialnovarstvenega programa v času veljavnosti pogodbe o financiranju strokovno oceni, da je potrebno izvesti manjše spremembe aktivnosti programa kot so zlasti pristopi oz. metode dela, lokacije, skupine uporabnikov, izvajalec ministrstvu predlaga spremembo aktivnosti programa.

(2) V posameznem javnem razpisu se opredeli, katere manjše spremembe aktivnosti iz prejšnjega odstavka je potrebno predložiti v soglasje ministrstvu.

(3) Odločitev o podelitvi soglasja za spremembo iz prejšnjega odstavka sprejme odgovorna oseba ministrstva na predlog skrbnika pogodbe o financiranju.

9. člen

(supervizija)

Supervizija iz prvega odstavka 2. člena tega pravilnika se izvaja s strani supervizorjev, ki imajo licenco Socialne zbornice Slovenije, razen če se v posameznem javnem razpisu določi drugače.

1. Verifikacije
2. Način in obseg financiranja-da se določijo v javnem razpisu ampak če se spremeni način izračuna se to upošteva tudi že za stare izvajalce, ki že imajo sklenjene pogodbe, določiti kaj se financira-ne samo strokovne delavce in stroške ampak tudi del za vodstvene delavce
3. Nadzor in način spremljanja in vrednotenja (vsake tri leta naj izvajalec izdela kvalitativno evalvacijo-sicer jo dela Inštitut, ali se bo v novelo ZSV dodala nova pristojnost soc.inšpekciji za opravljanje nadzorov

7. člen

(verificiranje)

8. člen

(nadzor/način spremljanja in vrednotenja)

9. člen

(uporaba pravilnika)

V kolikor to določa poseben predpis ali posamezni javni razpis se lahko določila tega pravilnika v celoti ali delno uporabljajo tudi za druga vsebinska področja ministrstva pristojnega za socialo, družino, invalide in zaposlovanje.

10. člen

(postopnost uvedbe sistema spremljanja kakovosti)

Izvajalci javnih verificiranih programov so pod pogoji iz 4. člena tega pravilnika dolžni uvesti certificiran sistem vodenja kakovosti v roku dveh let od uveljavitve pravilnika.

11. člen
(pogodbe za že izbrane programe)

Določila členov tega pravilnika se od 1.1.2017 dalje uporabljajo tudi za že izbrane izvajalce programov socialnega varstva na podlagi sklepov ministrstva iz let 2012, 2013, 2014, 2015 in 2016.

Ministrstvo upošteva določila tega pravilnika za programe iz prejšnjega člena v pogodbah o sofinanciranju za leto 2017.

12. člen
(uveljavitev)

Ta pravilnik začne veljati v roku petnajst dni po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. Ljubljana, dne
EVA

dr. Anja Kopač Mrak

Ministrica

za delo, družino, socialne
zadeve in enake možnosti